

Gmina
i Miasto
Strzyżów

Gminna Strategia
Rozwiązywania
Problemów Społecznych

na lata 2021–2027

Spis treści

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	4
1. PODSTAWA PRAWNA STRATEGII, ZGODNOŚĆ Z PRAWEM WSPÓLNOTOWYM ORAZ STRATEGIAMI NARODOWYMI I EUROPEJSKIMI	4
1.1. Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi	5
1.2. Zgodność z prawem wspólnotowym	6
1.3. Zgodność ze strategiami europejskimi	6
1.4. Zgodność z dokumentami krajowymi	7
1.5. Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi	8
II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII	8
1. PRZEBIEG PROCESU WYPRACOWANIA STRATEGII	9
III. CHARAKTERYSTYKA GMINY	12
1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE	12
2. HISTORIA	12
3. GOSPODARKA GMINY	13
3.1. Przedsiębiorczość	13
4. LUDNOŚĆ GMINY	14
4.1. Demografia	14
4.2. Poziom życia	16
4.3. Mieszkalnictwo	17
5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA GMINY STRYŻÓW	18
5.1. Oświata	18
5.2. Kultura	21
5.3. Służba zdrowia	23
5.4. Pomoc społeczna	23
5.5. Bezpieczeństwo publiczne	36
5.6. Rekreacja i sport	39
5.7. Organizacje społeczne	40
6. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	42
6.1. Analiza problemów społecznych gminy Strzyżów na podstawie danych instytucji ...	42

6.2. <i>Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety</i>	52
6.3. <i>Analiza SWOT</i>	63
IV. PLANOWANIE DZIAŁAŃ	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.
1. MISJA I WIZJA GMINY STRZYŻÓW	65
2. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ.....	65
3. CELE I HARMONOGRAM REALIZACJI	69
4. RAMY FINANSOWE STRATEGII	82
5. PROGRAMY	83
V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII	84
1. SYSTEM MONITOROWANIA STRATEGII	84
2. EWALUACJA STRATEGII	91
ZAŁĄCZNIKI	93
WYKAZ SKRÓTÓW	100
SPIS WYKRESÓW I TABEL	101

I. MERYTORYCZNE UZASADNIENIE OPRACOWANIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Państwo polskie poprzez instytucje realizujące politykę społeczną umożliwia swoim obywatelom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Stale wzrastający zakres zadań stawianych przed instytucjami pomocy społecznej spowodowany jest zwiększającym się ich ciężarem gatunkowym i stopniem trudności generowanym takimi czynnikami, jak np.: starzenie się społeczeństwa, a co za tym idzie, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia i rehabilitacją osób starszych i niepełnosprawnych, uzależnieniami oraz wyzwaniem, którym musi podołać współczesna rodzina.

Działania prowadzone przez instytucje pomocy i integracji społecznej opierają się na zasadach programowania, subsydiarności, koncentracji, elastyczności i otwartości. Istotą nowego modelu działania pomocy społecznej, kreującej politykę społeczną – a w jej obszarze strategię rozwiązywania problemów społecznych – jest jej uspołecznienie zarówno w procesie planowania, jak też realizacji.

Każde państwo członkowskie Unii Europejskiej ma obowiązek prowadzenia w ramach Unii wspólnych działań wspierających, uzupełniających i koordynujących w szeroko pojętej dziedzinie ochrony ludności i rozwoju kapitału ludzkiego. Opracowanie Strategii jest warunkiem pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację projektów dotyczących sfery społecznej zarówno z budżetu państwa, jak też funduszy Unii Europejskiej.

1. Podstawa prawna Strategii, zgodność z prawem wspólnotowym oraz strategiami narodowymi i europejskimi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzyżów tworzona jest z mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. 2020 poz. 1876 ze zm.), która w art. 17 ust. 1 pkt. 1 nakłada na gminy obowiązek „opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Ponadto art. 16b ust. 2 ww. ustawy wskazuje elementy, jakie powinna zawierać strategia, tj.

- diagnozę sytuacji społecznej,
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią,

- cele strategiczne projektowanych zmian,
- kierunki niezbędnych działań,
- sposób realizacji strategii oraz jej ramy finansowe,
- wskaźniki realizacji działań.

1.1. Powiązanie Strategii z krajowymi aktami prawnymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzyżów (GSRPS) jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki. Działania zawarte w Strategii oparte są na postanowieniach innych krajowych aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1876 ze zm.);
- Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1057 ze zm.);
- Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t. j. Dz. U. 2020 poz. 176);
- Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2019 poz. 2277 ze zm.);
- Ustawy dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. 2020 poz. 2050);
- Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1409 ze zm.);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. 2021 poz. 573);
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. 2020 poz. 111 ze zm.);
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. 2020 poz. 218 ze zm.);
- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t. j. Dz. U. 2020 poz. 821 ze zm.);
- Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz.U. 2021 poz. 877);

- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t. j. Dz. U. 2021 poz. 183 ze zm.);
- Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t. j. Dz. U. 2021 poz. 485);
- Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t. j. Dz. U. 2019 poz. 2133 ze zm.);
- Ustawy z dnia 04 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1297 ze zm.);
- Ustawy z dnia 05 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1348 ze zm.);
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. 2020 poz. 685);
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. 2020 r., poz. 1398 ze zm.);
- Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. 2019 poz. 2407 ze zm.);
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1329);
- Ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (t. j. Dz. U. 2020 poz. 1936 ze zm.).

1.2. Zgodność z prawem wspólnotowym

Prawo wspólnotowe (*acquis communautaire*) nie ingeruje w systemowe rozwiązania w zakresie pomocy społecznej obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej. Funkcjonuje jednak polityka społeczna Unii koordynująca narodowe polityki społeczne w zakresie koniecznym z punktu widzenia funkcjonowania wspólnoty.

1.3. Zgodność ze strategiami europejskimi

Jednym z wiodących celów Unii Europejskiej jest wyrównywanie poziomu rozwoju krajów i regionów. Polska uczestniczy w polityce społeczno-gospodarczej Unii, co oznacza między innymi korzystanie z funduszy unijnych. W obszarze polityki społecznej jest to Europejski Fundusz Społeczny (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1304/2013. EFS

jest głównym instrumentem wspierającym polityki i zadania priorytetowe, których celem jest osiągnięcie postępów w kierunku pełnego zatrudnienia, poprawy jakości i wydajności pracy, zwiększenie mobilności geograficznej i zawodowej pracowników w Unii. Poprawa systemów kształcenia i szkolenia, propagowanie włączenia społecznego oraz zapobieganie i zwalczanie ubóstwa. Fundusz ten przyczynia się tym samym do spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

1.4. Zgodność z dokumentami krajowymi

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzyżów są zgodne z następującymi dokumentami strategicznymi:

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030, której celem głównym jest poprawa jakości życia Polaków.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030. Celem głównym strategii jest wzrost kapitału ludzkiego i spójności społecznej w Polsce. Należy przez to rozumieć dorastanie w godnych warunkach, skuteczną edukację, świadczenie pracy, prowadzenie działalności gospodarczej, stałe uczenie się dorosłych, w tym doskonalenie ich kompetencji i kwalifikacji, sprawiedliwy i powszechny dostęp do opieki zdrowotnej, realizowanie się w życiu rodzinnym i społecznym, aktywne spędzanie czasu wolnego, wysoką świadomość ekologiczną, udział w życiu publicznym i politycznym, a także stały rozwój osobisty oraz udział w procesach zmian zachodzących w świecie i Polsce.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku). Głównym celem SOR jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Strategia wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej, w którym określono kluczowe kierunki rozwoju ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w Polsce.

1.5. Zgodność z regionalnymi i wojewódzkimi dokumentami strategicznymi

Zgodność ze Strategią Rozwoju Gminy Strzyżów na lata 2016–2025

W dokumencie wyróżniono następujące cele strategiczne:

1. Obszar I Pomoc ukierunkowana na wsparcie grup słabszych.
2. Obszar II Rozwój potencjału społecznego gminy.
3. Poprawa jakości życia mieszkańców gminy Strzyżów poprzez rozwój infrastruktury publicznej.
4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy poprzez zintegrowane działania nastawione na rozwój kultury, sportu i turystyki.
5. Zapewnienie ciągłego rozwoju potencjału oświatowego w gminie Strzyżów.
6. Pomoc ukierunkowana na wsparcie grup słabszych.
7. Zapewnienie optymalnych warunków dla zrównoważonego rozwoju gminy Strzyżów.
8. Wsparcie dla zrównoważonego rozwoju wsi.

Zgodność z Wojewódzkim Programem Pomocy Społecznej na lata 2016–2023

Cel strategiczny Programu: *Zwiększenie efektywności systemu pomocy i integracji w województwie.*

Cele operacyjne:

1. *Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego w województwie.*
2. *Wspieranie rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej.*
3. *Zwiększenie i rozwój oferty świadczeń pomocy społecznej dla seniorów.*
4. *Promowanie rozwoju infrastruktury pomocy społecznej.*
5. *Doskonalenie kompetencji zawodowych kadry pomocy społecznej i podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej.*

Zgodność ze Strategią rozwoju województwa – Podkarpackie 2030

Cel główny strategii: *Odpowiedzialne i efektywne wykorzystanie zasobów endo- i egzogenicznych regionu, zapewniające trwałe, zrównoważony i terytorialnie równomierny rozwój gospodarczy oraz wysoką jakość życia mieszkańców województwa.*

II. PROCES WYPRACOWANIA STRATEGII

Do prac nad wypracowaniem Strategii zaproszeni zostali przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu gminy Strzyżów.

1. Przebieg procesu wypracowania Strategii

Proces przygotowania dokumentu składał się z następujących etapów:

- organizacja procesu planowania strategicznego,
- diagnoza sytuacji społecznej w gminie Strzyżów,
- planowanie działań,
- opracowanie dokumentu.

Diagnoza sytuacji społecznej w gminie Strzyżów:

- analiza sytuacji społecznej w gminie Strzyżów w oparciu o opinie przedstawicieli instytucji administracji samorządowej, organizacji społecznych, analizę doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- analiza doświadczeń w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- dotychczasowa współpraca instytucji i organizacji społecznych na rzecz społeczności lokalnej,
- formułowanie wizji rozwoju społecznego gminy Strzyżów.

Analiza problemów społecznych oraz zasobów społecznych w gminie Strzyżów:

- identyfikacja i kategoryzacja problemów społecznych w gminie Strzyżów,
- określenie zasobów społecznych.

Formułowanie założeń strategii rozwiązywania problemów społecznych w oparciu o zasady rozwoju społecznego:

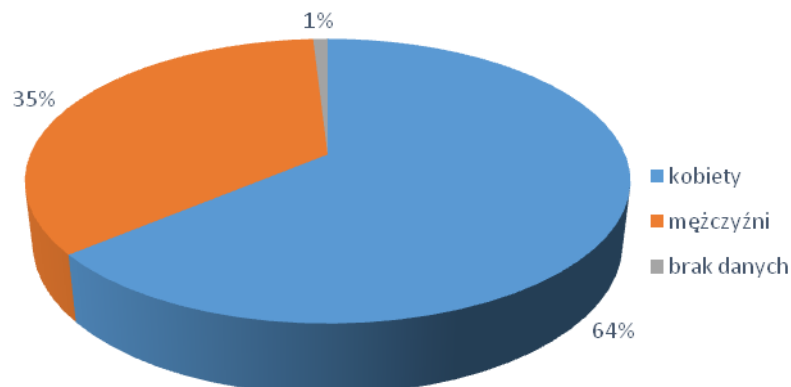
- formułowanie misji rozwoju społecznego w korelacji z wizją rozwoju gminy Strzyżów,
- formułowanie celów strategicznych,
- określanie celów oraz kierunków działań w gminie Strzyżów,
- określanie sposobu zarządzania realizacją strategii,
- ustalenie zasad monitoringu,
- opracowanie procedur ewaluacji.

Bazą do opracowania diagnozy społecznej zawartej w strategii były materiały i analizy statystyczne gromadzone przez instytucje takie, jak: Urząd Miejski w Strzyżowie, baza danych regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego www.stat.gov.pl, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzyżowie oraz wyniki anonimowych ankiet na temat występujących w gminie problemów i oczekiwań.

Elementem uspołecznienia procesu budowy GSRPS było przeprowadzenie badania ankietowego bazującego na metodologii CAWI (Computer Assisted Web Interview),

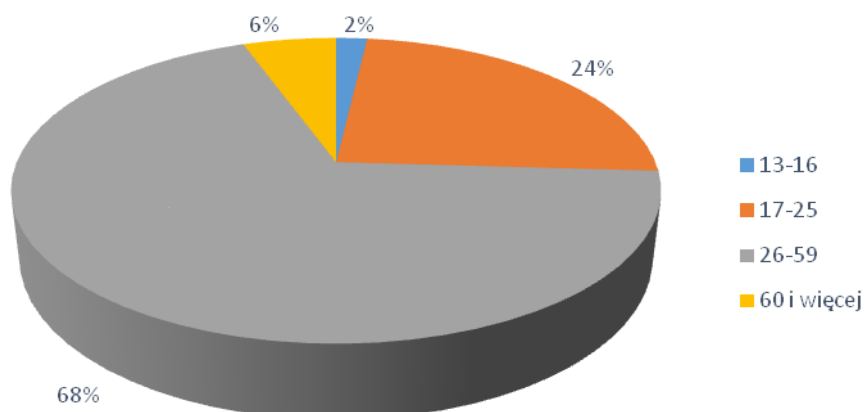
skierowanego do mieszkańców – osób zainteresowanych uczestnictwem w życiu społecznym gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło łącznie 108 osób (69 kobiet, 38 mężczyzn, 1 wskazania brak).

Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

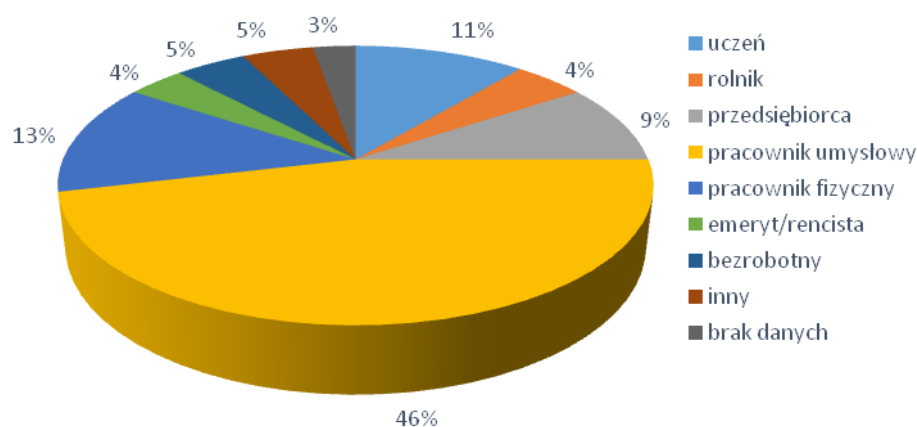
Najliczniejszą grupę wiekową stanowiły osoby mieszczące się w przedziale 26–59 lat – 74 osoby.

Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

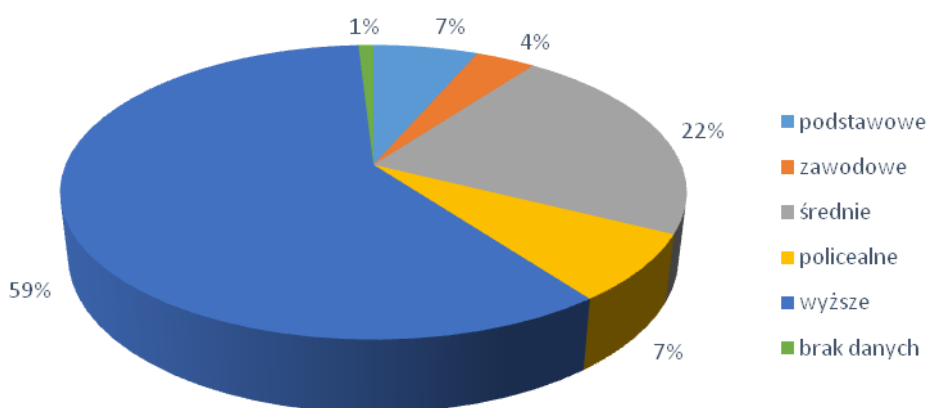
Pytani o aktywność zawodową mieszkańcy gminy Strzyżów deklarowali się najczęściej jako pracownik umysłowy (50 osób), następną pod względem liczebności grupę zawodową stanowili pracownicy fizyczni (14 osób).

Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie wyższe (64 osoby).

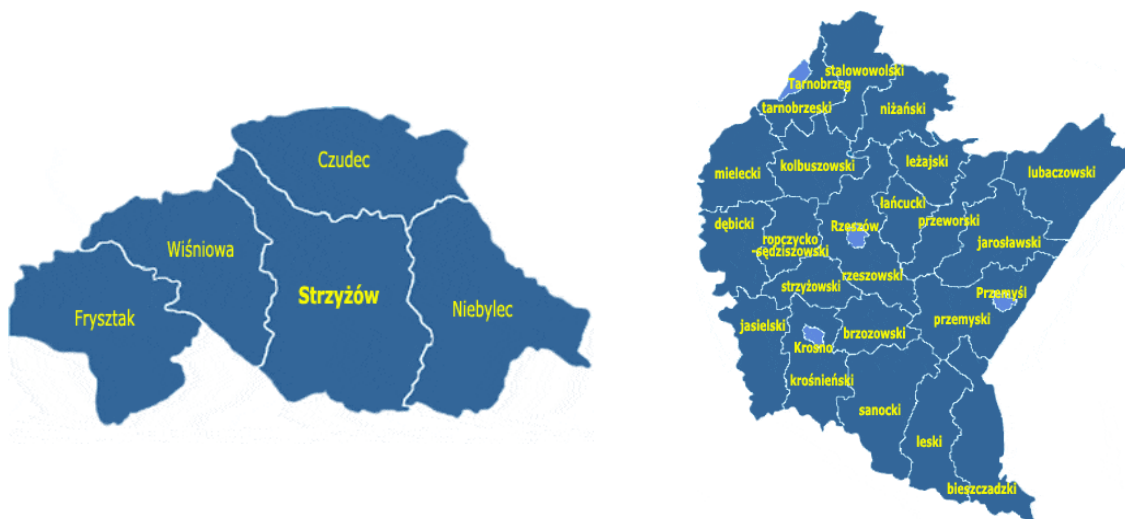
Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację i efektywną realizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz samorządowych. Oparcie przygotowania dokumentu strategicznego o proces partycypacji społecznej gwarantuje rzetelną diagnozę oraz wypracowanie adekwatnych do zdiagnozowanych problemów kierunków realizacji strategii. Przedłożony materiał został opracowany w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzyżowie przy merytorycznym wsparciu eksperta zewnętrznego – Agnieszki Wróblewskiej.

III. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1. Położenie geograficzne

Rysunek 1. Umiejscowienie gminy Strzyżów w powiecie strzyżowskim w województwie podkarpackim. Źródło: <https://www.gminy.pl>

Gmina miejsko-wiejska Strzyżów położona jest w zachodniej części województwa podkarpackiego, w powiecie strzyżowskim. Graniczy z gminami: Czudec, Korczyna, Niebylec, Wielopole Skrzyńskie, Wiśniowa, Wojaszówka. Powierzchnia gminy wynosi 140 km². Gmina stanowi 27,86% powierzchni powiatu. W skład gminy Strzyżów wchodzi następujące miejscowości: Bonarówka, Brzeżanka, Dobrzechów, Gbiska, Glinik Charzewski, Glinik Zaborowski, Godowa, Grodzisko, Łętownia, Tropie, Wysoka Strzyżowska, Zawadka, Żarnowa, Żyznów, Strzyżów.

2. Historia

Legendarne dzieje Strzyżowa sięgają IX wieku, czasów związku plemiennego Wiślan, kiedy to pogański książę wiślicki miał tu zbudować w widłach rzeki Stobnicy i Wisłoka strażnicę zwaną Strzeżno. U schyłku X wieku tereny te weszły w skład piastowskiego państwa polskiego. Pierwsza lokacja miasta miała miejsce między 1373 a 1397 rokiem, druga w roku 1480. Patronem miasta jest św. Michał. Herb miasta przedstawia wizerunek świętego trzymającego w lewej ręce wagę, w prawej miecz, jego stopa spoczywa na głowie pokonanego smoka. W II poł. XIX w. św. Michał otrzymał koronę, a Strzyżów został Królewskim Wolnym Miastem. Atrakcją turystyczną miasta są liczne obiekty zabytkowe,

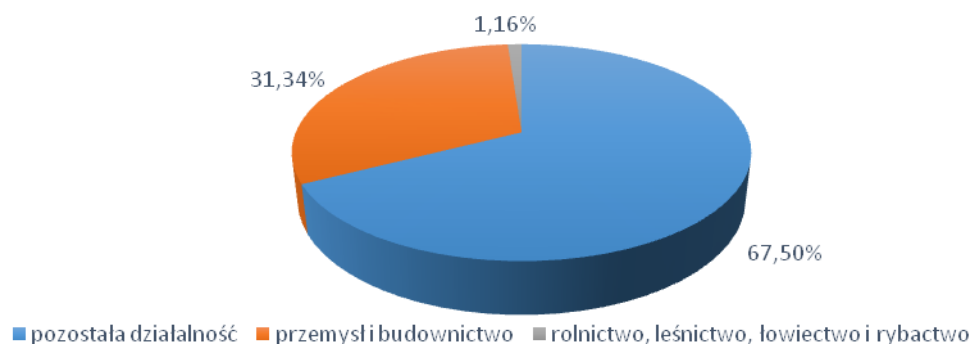
m.in. kościół parafialny (1401 r. – późny gotyk z wystrojem barokowym), synagoga (II poł. XVIII w.), zespół pałacowy (XIX w.), zespół dworski (ok. 1786 r.), poniemiecki tunel podziemny pod Żarnowską Górą (wschodnia część miasta, w sąsiedztwie dworca PKP, wybudowany w latach 1940–1941) oraz zespół pałacowy (I poł. XIX w.) w Żyznowie, cerkiew parafii greckokatolickiej (1841 r.) w Bonarówce¹.

3. Gospodarka gminy

3.1. Przedsiębiorczość

W 2019 roku na terenie gminy Strzyżów było zarejestrowanych 1640 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, spośród których 61 należało do sektora publicznego, a 1562 do sektora prywatnego. W ramach wszystkich przedsiębiorstw 31,34% działa w ramach przemysłu i budownictwa, 1,16% to rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, a 67,50% wykonuje pozostałą działalność gospodarczą.

Wykres 5. Przedsiębiorstwa z terenu gminy Strzyżów (rok 2019). Podział według rodzajów działalności PKD 2007. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

W ramach sektora publicznego spośród 61 podmiotów 50 należy do państwowych i samorządowych jednostek prawa budżetowego. Z kolei sektor prywatny to przede wszystkim osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (1310 jedn.) oraz spółki handlowe (67 jedn.), spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (5 jedn.), spółdzielnie (8 jedn.), fundacje (3 jedn.) oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne (63 jedn.). Na przestrzeni lat 2017–2019 przybyło w gminie 112 podmiotów gospodarczych.

Odnosząc się do wskaźników podmiotów gospodarki narodowej (przyjętych dla celów porównawczych przez GUS), należy stwierdzić, że na 10 tys. ludności na terenie gminy

¹ <http://www.lgdleader.pl>

Strzyżów przypadają 793 firmy. Na 100 osób w wieku produkcyjnym 10,25 osób fizycznych prowadzi działalność gospodarczą. Odnosząc się do fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, można stwierdzić, iż na 10 tys. mieszkańców przypadają 32 tego typu podmioty. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kategoria	Jednostka miary	Wartość wskaźnika		
		2017	2018	2019
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	jedn. gosp.	736	771	793
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	jedn. gosp.	67	83	76
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	jedn. gosp.	57	45	47
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	jedn. gosp.	9,26	9,91	10,25
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców	jedn. gosp.	29	29	32
Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	jedn. gosp.	106	133	124
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	jedn. gosp.	116,6	123,6	128,3

4. Ludność gminy

4.1. Demografia

Na koniec 2019 r. gminę Strzyżów zamieszkiwało 20 763 mieszkańców. Na przestrzeni trzech ostatnich lat populacja zmniejszyła się, co jest zjawiskiem niekorzystnym dla rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. Gęstość zaludnienia w gminie w 2019 roku wynosiła 147 osób na 1 km².

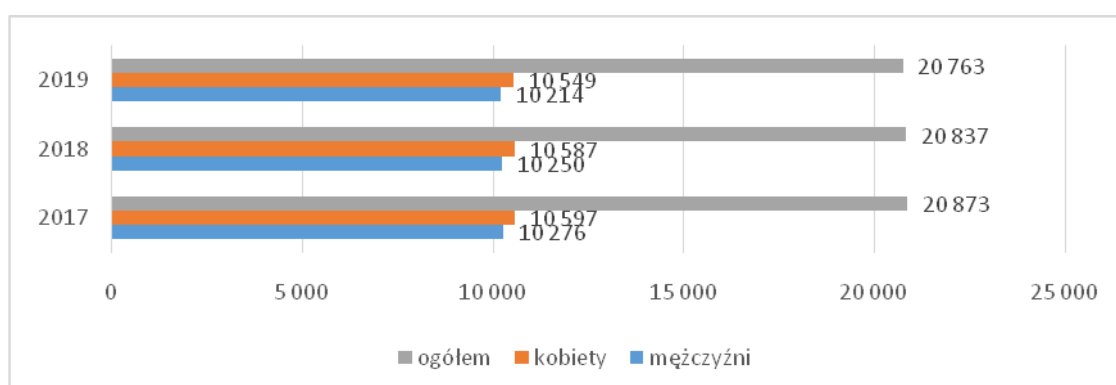
Tabela 2. Stan ludności gminy Strzyżów. Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Strzyżowie.

Rok	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Liczba zameldowanej ludności			
Osoby zameldowane na pobyt stały	20 622	20 588	20 533
kobiety	10 469	10 457	10 429
mężczyźni	10 153	10 131	10 104
Osoby zameldowane na pobyt czasowy	251	249	230
kobiety	128	130	120
mężczyźni	123	119	110

Struktura wieku zameldowanej ludności			
Kobiety			
0–17 lat	1720	1735	1746
18–59 lat	6007	5919	5833
powyżej 60 lat	2737	2800	2848
Mężczyźni			
0–17 lat	1943	1943	1932
18–64 lata	6930	6826	6740
powyżej 65 lat	1274	1359	1430

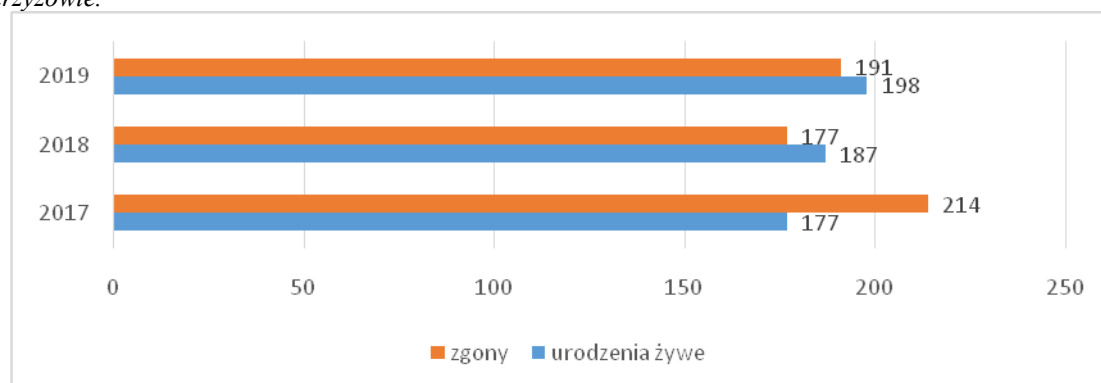
Wśród ogólnej liczby mieszkańców liczba kobiet jest wyższa od liczby mężczyzn. Nierównowaga ta nie jest niepokojąca, od lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Przyczyną tego stanu rzeczy jest wyższa dla kobiet niż dla mężczyzn średnia długość trwania życia, co jest zjawiskiem charakterystycznym dla całego kraju. W 2019 roku współczynnik feminizacji w gminie wyniósł 103.

Wykres 6. Liczba mieszkańców miasta Strzyżów w latach 2017–2019 w podziale na płeć oraz ogółem. Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Strzyżowie.

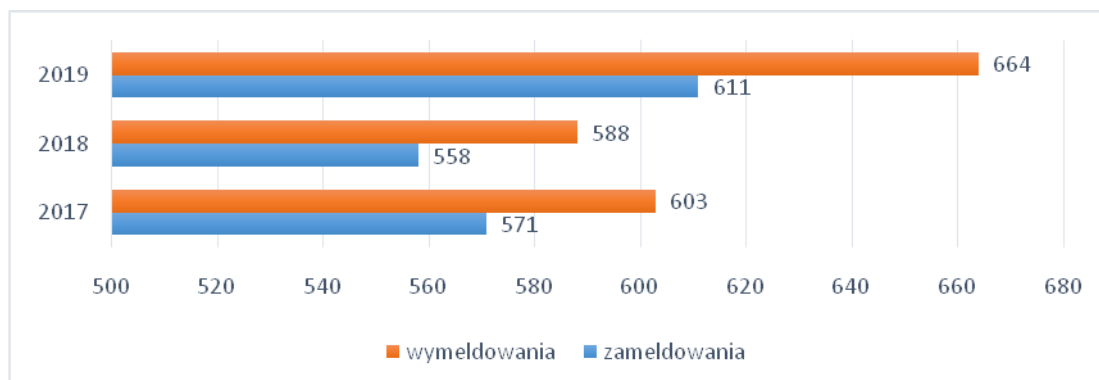
W latach 2017–2019 na terenie gminy zanotowano ujemny przyrost naturalny. Ogólny bilans lat 2017–2019 wyniósł 20 osób.

Wykres 7. Ruch naturalny ludności w gminie Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Strzyżowie.

W przypadku salda migracji wskaźniki również są ujemne. Na przestrzeni lat 2017–2019 liczba wymeldowań przewyższała liczbę zameldowań. Saldo migracji dla lat 2017–2019 wynosi 115 osób.

Wykres 8. Migracje ludności na terenie gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Strzyżowie.

W 2019 roku wśród mieszkańców gminy Strzyżów ponad połowa to osoby w wieku produkcyjnym (61,8%), osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 17,2%, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 21,0% ludności. Liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 61,8. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wynosi 25,8.

Podsumowując powyżej zaprezentowane wskaźniki demograficzne gminy, należy zwrócić uwagę na następujące niekorzystne trendy:

- ujemny wskaźnik migracji,
- ujemny przyrost naturalny

Niepokój na przyszłość może budzić fakt, iż 61,8% mieszkańców to osoby w wieku produkcyjnym. Należą do nich zarówno mieszkający tu od urodzenia, jak i osoby, które wybrały gminę na miejsce zamieszkania. Obecnie jest to korzystne dla rozwoju gospodarczego gminy, ale przy utrzymującym się spadku liczby mieszkańców za kilka czy kilkanaście lat liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie ogromnym obciążeniem dla osób w wieku aktywności zawodowej.

4.2. Poziom życia

W 2018 r. dochody Gminy Strzyżów w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosły 4254 zł, przy wydatkach w wysokości 4766 zł. W tym samym roku wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły 8114,8 tys. zł i stanowiły 8,1%

całości wydatków gminnego budżetu. W 2018 roku w powiecie strzyżowskim wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wyniosły 10,6% wydatków budżetu².

4.3. Mieszkalnictwo

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosi w gminie Strzyżów 89,7 m². W tym samym roku gminne wydatki przeznaczone na gospodarkę mieszkaniową wyniosły 1,2% ogółu wydatków budżetowych przy 1,7% dochodu z tego samego tytułu.

Tabela 3. Zasoby mieszkaniowe w gminie Strzyżów. Źródło: dane GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

	Jednostka miary	2017	2018	2019
Zasoby mieszkaniowe				
<i>mieszkania</i>	mieszk.	6095	6154	6204
<i>izby</i>	izba	26 417	26 708	27 000
<i>powierzchnia użytkowa mieszkań</i>	m ²	542 691	549 138	556 274
Budynki mieszkalne w gminie				
Ogółem	bud.	4862	4878	4968
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne w mieście				
<i>wodociąg</i>	mieszk.	2748	2791	2804
<i>ustęp splukiwany</i>	mieszk.	2727	2770	2783
<i>łazienka</i>	mieszk.	2700	2743	2756
<i>centralne ogrzewanie</i>	mieszk.	2548	2591	2604
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne na wsi				
<i>wodociąg</i>	mieszk.	3042	3060	3804
<i>ustęp splukiwany</i>	mieszk.	2817	2836	2874
<i>łazienka</i>	mieszk.	2690	2709	2748
<i>centralne ogrzewanie</i>	mieszk.	2277	2298	2337
Mieszkania wyposażone w instalacje w % w mieście				
<i>wodociąg</i>	%	98,7	98,8	98,8
<i>łazienka</i>	%	97,0	97,1	97,1
<i>centralne ogrzewanie</i>	%	91,6	91,7	91,8
Mieszkania wyposażone w instalacje w % na wsi				
<i>wodociąg</i>	%	91,8	91,9	92,0.
<i>łazienka</i>	%	81,2	81,4	81,6
<i>centralne ogrzewanie</i>	%	68,8	69,0	69,4

² https://rzeszow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_podkarpackie/portrety_gmin/strzyzowski/strzyzow.pdf

Zasoby mieszkaniowe – wskaźniki				
<i>przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania</i>	m ²	89,0	89,2	89,7
<i>przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę</i>	m ²	26,1	26,5	26,9
<i>mieszkania na 1000 mieszkańców</i>	mieszk.	293,7	296,7	300,0

5. Infrastruktura społeczna gminy Strzyżów

5.1. Oświata

Szkoły podstawowe prowadzone przez gminę Strzyżów:

- Szkoła Podstawowa w Dobrzechowie,
- Szkoła Podstawowa w Godowej,
- Szkoła Podstawowa w Grodzisku,
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Strzyżowie,
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Strzyżowie,
- Zespół Szkół w Wysokiej Strzyżowskiej,
- Szkoła Podstawowa w Żarnowej,
- Szkoła Podstawowa w Żyznowie.

Szkoły prowadzone przez Strzyżowskie Towarzystwo Oświatowe:

- Szkoła Podstawowa w Brzeżance (z klasami I–III),
- Szkoła Podstawowa w Gliniku Charzewskim (z klasami I–III),
- Szkoła Podstawowa w Gliniku Zaborowskim.

Stowarzyszenie Rozwoju Wysokiej Strzyżowskiej prowadziło Szkołę Podstawową nr 1 w Wysokiej Strzyżowskiej.

W szkołach podstawowych według stanu na dzień 1 września 2019 roku uczyło się 1517 uczniów, 2018 r. – 1496 uczniów. We wszystkich szkołach uczniowie mieli dostęp do świetlicy szkolnej, zatrudniano pedagoga szkolnego, ponadto w Szkole Podstawowej nr 2 w Strzyżowie funkcjonowała świetlica terapeutyczna. Dla uczniów z różnorodnymi dysfunkcjami organizowano, na podstawie orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Strzyżowie, indywidualne nauczanie, wczesne wspomaganie lub zajęcia rewalidacyjne.

W 2019 roku w gminie Strzyżów funkcjonowało 5 przedszkoli prowadzonych przez Gminę:

- Przedszkole Publiczne w Dobrzechowie,

- Przedszkole Publiczne w Godowej,
- Przedszkole Publiczne w Wysokiej Strzyżowskiej,
- Przedszkole Samorządowe „Michałki” w Strzyżowie,
- Przedszkole Samorządowe w Tropi.

Przedszkola niepubliczne:

- Przedszkole Niepubliczne Sióstr Serafitek w Strzyżowie,
- Niepubliczne Przedszkole „Krasnale” w Strzyżowie,
- Niepubliczny Terapeutyczny Punkt Przedszkolny ZUZIA w Strzyżowie.

Do przedszkoli gminnych uczęszczało według stanu na dzień 1 września 2019 roku 419 dzieci, w 2018 roku – 429 dzieci, a do przedszkoli niepublicznych uczęszczało w 2019 roku 76 dzieci, w 2018 roku – 70. Ponadto funkcjonowały oddziały przedszkolne w 7 szkołach podstawowych, z czego w 3 szkołach prowadzonych przez Gminę. Do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych uczęszczało w 2019 roku 142 dzieci, 2018 roku – 149.

W Strzyżowie funkcjonuje publiczny żłobek, który w 2019 roku obejmował opieką 18 podopiecznych, w 2018 roku – 17. Na terenie miasta funkcjonuje także klub dziecięcy na 15 miejsc, prowadzony przez podmiot prywatny.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzyżowie obejmuje swoim zasięgiem teren 5 gmin powiatu strzyżowskiego: Strzyżów, Czudec, Niebylec, Wiśniowa i Frysztak. Ilość potencjalnych klientów w powiecie od 0. do 19. roku życia to 12 759 osób.

Poradnia świadczy pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci i młodzieży z problemami wychowawczymi i psychologicznymi poprzez:

1. Formy bezpośredniej pomocy:
 - indywidualna terapia pedagogiczna i psychologiczna,
 - psychoterapia indywidualna dzieci i młodzieży,
 - psychomotoryka,
 - warsztaty psychoedukacyjne prowadzone w szkołach dla uczniów,
 - terapia dla dzieci metodą Warnkego,
 - Program „Radzę sobie ze złością,
 - Trening Zastępowania Agresji,
 - Metoda Biofeedback,

- Trening pamięci i koncentracji uwagi pt. „Nie ucz mnie, ale pozwól i pomóż mi się uczyć”.

2. Pomoc pośrednią w formie:

- prowadzenie diagnozy dzieci i młodzieży,
- orzekanie, również dla dzieci niewidomych i słabo widzących, niesłyszących i słabo słyszących, autystycznych,
- szczegółowe zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach,
- prowadzenie przesiewowych badań mowy, wzroku, słuchu przy pomocy Platformy do badania zmysłów, a także ryzyka dysleksji i gotowości szkolnej,
- doradztwo zawodowe indywidualne i grupowe,
- zajęcia dla uczniów zdolnych – półroczny cykl spotkań.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla rodziców i nauczycieli:

- Warsztaty dla Dobrych Rodziców, a także Szkoła dla Rodziców,
- prelekcje dla rodziców,
- psychoedukacja i indywidualne konsultacje,
- terapia rodzin i konsultacje rodzinne,
- dyżur psychologa,
- działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- grupy wsparcia dla rodziców:
 - dzieci autystycznych,
 - dla rodzin zastępczych.
- grupy wsparcia dla nauczycieli:
 - dla nauczycieli przedszkoli i szkół dotyczące pracy z dzieckiem autystycznym,
 - dla pedagogów szkolnych.
- psychoedukacja indywidualna,
- udział w posiedzeniach rad pedagogicznych szkół.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzyżowie wydała następującą ilość orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego oraz nauczania indywidualnego dla dzieci z terenu gminy Strzyżów:

Tabela 4. Liczba wydanych orzeczeń dla uczniów z gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzyżowie.

Rok szkolny	2017	2018	2019
Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego	36	51	45
Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania	20	9	12

5.2. Kultura

Dom Kultury „Sokół”

Dom Kultury jest gminną instytucją kultury, której działalność polega na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury, jak również promocji gminy. Jest organizatorem i współorganizatorem wielu wystaw, koncertów, spotkań poetyckich, konferencji, seansów filmowych oraz zajęć w grupach i kołach zainteresowań. Instytucja udostępnia systematycznie swoją bazę lokalową, usługi plastyczne i możliwości techniczne dla grup społeczności lokalnej, wspierając tym samym ich działalność. Przy DK „Sokół” działają Strzyżowski Chór Kameralny, Strzyżowski Teatr „Prima Aprilis”, Strzyżowska Orkiestra Dęta, a także zespoły folklorystyczne i grupy śpiewacze. Działają tu także dziecięce grupy taneczne i plastyczne oraz kino. Swoją siedzibę ma również Strzyżowski Uniwersytet Trzeciego Wieku. DK jest organizatorem wielu cyklicznych imprez, które wpisały się na stałe w kalendarz wydarzeń miasta i gminy, są wśród nich:

- Noworoczne Impresje Muzyczne,
- cykliczny koncert jazzowy pod nazwą „Wiosenne Spotkania Jazzowe”,
- Strzyżów in Rock,
- Listopadowa Muzyka Smyczkowa,
- Młodzieżowe Konfrontacje Muzyczne,
- wernisaże wystaw artystycznych.

Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta Strzyżów

Biblioteka obejmuje zasięgiem swojej działalności obszar gminy Strzyżów. Pełni również zadania Biblioteki Powiatowej. W skład BPGiM wchodzi 6 filii bibliotecznych w miejscowościach: Dobrzechów, Glinik Charzewski, Godowa, Grodzisko, Wysoka Strzyżowska, Żyżnów. Biblioteka świadczy usługi w zakresie rozwijania i zaspokajania

potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalnych mieszkańców gminy. Rozbudza i rozwija indywidualne zainteresowania czytelników. Do głównych zadań biblioteki należy:

- gromadzenie, opracowanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych, zakup nowości wydawniczych z uwzględnieniem poszczególnych grup czytelniczych,
- uzupełnienie księgozbioru o aktualnie obowiązujący kanon lektur szkolnych,
- udostępniania zbiorów bibliotecznych,
- popularyzacja książki i czytelnictwa,
- wspieranie systemu edukacji poprzez rozwijanie zainteresowań czytelniczych wśród dzieci i młodzieży,
- prowadzenie działalności informacyjnej,
- kierowanie działalnością filii oraz udzielanie jej pomocy szkoleniowej, bibliograficznej i organizacyjnej.

Ponadto Biblioteka prowadzi szeroko rozwiniętą działalność kulturalno-oświatową i promocyjną. Organizowane są wystawy malarstwa, rękodzielnictwa, wystawy tematyczne, spotkania poetyckie.

Biblioteka Publiczna w Strzyżowie współpracuje z innymi placówkami bibliotecznymi oraz instytucjami kultury z terenu powiatu strzyżowskiego. Przy oddziale dziecięcym BPGiM działa Klub Miłośników Książki i Biblioteki dla dzieci szkół podstawowych, w ramach którego organizowane są zajęcia plastyczne, teatralne itd. Działa tu Dyskusyjny Klub Książki, Krąg Twórczy Archê. Swoją siedzibę ma Towarzystwo Miłośników Ziemi Strzyżowskiej.

W 2019 roku księgozbiór biblioteki liczył 101 770 woluminów. Ogółem w 2019 roku było 3069 czytelników, liczba wypożyczonych woluminów – 73 954.

Muzeum Samorządowe

Muzeum stanowi samorządową jednostkę kultury gminy Strzyżów, finansowaną z dotacji budżetu gminnego i dochodów własnych. Muzeum realizuje zadania gminy w zakresie ochrony, gromadzenia, przechowywania, konserwowania i udostępniania dóbr kultury i sztuki ziemi strzyżowskiej oraz prowadzenia badań naukowych i działalności oświatowej w tym obszarze.

Zbiory Muzeum Samorządowego Ziemi Strzyżowskiej stanowi kilka tysięcy eksponatów o wysokiej wartości muzealnej z następujących dziedzin: paleontologia, archeologia, historia, archiwalia, kultura materialna, militaria, sztuka oraz etnografia. Muzeum podlegają trzy filie: tunel schronowy dla pociągu sztabowego z czasów II wojny światowej, Galerię Miejską przy ul. Rynek 15 oraz wystawę poświęconą mieszkańcom Strzyżowa pochodzenia żydowskiego,

zaaranżowaną w budynku byłej synagogi (obecnie Biblioteki Publicznej Gminy i Miasta w Strzyżowie).

5.3. Służba zdrowia

Na terenie gminy Strzyżów funkcjonuje 21 przychodni. Liczba osób przypadająca na jedną przychodnię to 988. Zlokalizowanych jest 6 aptek, a liczba przypadających osób wynosi 3446 osób. W 2018 roku liczba porad podstawowej opieki zdrowotnej udzielonych na 1 mieszkańca – 6³.

Tabela 5. Porady medyczne udzielone mieszkańcom gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: opracowano na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie.

Rok	Udzielone porady		
	(w tys.)	na 1 mieszkańca	
	Ambulatoryjna opieka zdrowotna – porady lekarskie ogółem	gminy	powiatu
2017	171,6	8,2	6,0
2018	176,0	8,4	6,0
2019	174,5	8,4	6,0
Wskaźnik 2017 = 100%	101,7	102,4	101,6

Dane dotyczące udzielonych porad w przeliczeniu na jednego mieszkańca wskazują, że wskaźnik dla gminy jest wyższy od wskaźnika dla powiatu strzyżowskiego i utrzymuje się na prawie niezmiennym poziomie.

Na terenie gminy, w mieście Strzyżów zlokalizowany jest Szpital Powiatowy ze 123 łózkami.

5.4. Pomoc społeczna

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzyżowie jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną i budżetową utworzoną do realizowania zadań własnych i zadań zleconych Gminie z zakresu pomocy społecznej. Zadaniem Ośrodka jest:

³ <https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/>

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;
- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz doprowadzenia do możliwie pełnego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

Ośrodek realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej zlecone samorządowi gminnemu i zadania własne w trybie określonym przepisami ogólnie obowiązującymi. Realizując zadania pomocy społecznej, MGOPS współpracuje z różnymi instytucjami w celu pomocy podopiecznym, m.in. z: Urzędem Miasta, policją, szpitalami, GKRPA, szkołami, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądem, kuratorami sądowymi, PCPR, Powiatowym Urzędem Pracy, ZUS, KRUS, US, zakładami karnymi, ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, ośrodkami szkolno-wychowawczymi, Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, kościołem, organizacjami pozarządowymi, służbą zdrowia, prokuraturą.

W 2019 roku kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 41 osób, w tym kadra kierownicza – 1 osoba, pracownicy socjalni – 12 osób, pozostali pracownicy, w tym osoby zatrudnione w ramach robót publicznych i prac społecznie użytecznych – 28 osób.

W 2019 roku pomocą MGOPS objęto 593 rodziny, a w nich 1559 osób. Świadczenia pieniężne przyznano ogółem 448 rodzinom.

Tabela 6. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Rok	2017	2018	2019
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia			
Liczba osób	1213	1091	919
Osoby, którym przyznano świadczenie			
Liczba osób W tym:	1213	1091	919
Osoby długotrwale korzystające	830	769	619
Wiek 0–17	463	433	355
Wiek produkcyjny	590	507	424
Wiek poprodukcyjny	160	149	140
Liczba rodzin	808	715	593

Liczba osób w rodzinach	2123	1889	1559
-------------------------	------	------	------

W latach 2017–2019 liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia sukcesywnie zmniejszała się. Odnotowano także 25% spadek liczby osób długotrwale korzystających z pomocy.

Tabela 7. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
<i>osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	653	567	463
Liczba rodzin	637	548	448
<i>osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne</i>			
Liczba osób ogółem	589	549	478
Liczba rodzin	338	317	278
<i>osoby i rodziny, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy</i>			
Liczba osób ogółem	947	822	708
Liczba rodzin	883	801	684
Liczba osób w rodzinach	2255	2037	1713

W latach 2017–2019 liczba świadczeniobiorców korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej zmniejszyła się.

Wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej z uwzględnieniem źródeł finansowania w latach 2017–2019 przedstawia poniższa tabela

Tabela 8. Wydatki na pomoc społeczną w latach 2017–2019 w zł. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Środki finansowe ze względu na źródło pochodzenia	2017	2018	2019
Dotacja celowa na zadania zlecone	22 476 098,00	22 443 477,00	25 598 242,00
Dotacja celowa na zadania własne	2 317 330,00	2 075 455,00	1 902 265,00
Zadania własne	3 345 032,00	3 671 661,00	4 003 297,00

Jedną z form pomocy oferowaną przez MGOPS jest praca socjalna świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Jest ona ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny i świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na

uzyskiwany dochód. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, w którym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej.

Pracownicy socjalni pomagają również osobom i rodzinom w załatwianiu spraw urzędowych, m.in.: rent, emerytur, zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych, uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności, uzyskania alimentów. Uczestniczą w rozwiązywaniu problemów środowisk zagrożonych uzależnieniami, środowisk będących w konflikcie z prawem, bezrobotnych, niepełnosprawnych oraz rodzin dotkniętych innymi problemami, środowisk z przemocą.

Tabela 9. Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba rodzin	158	91	103
Liczba kontraktów socjalnych (ogółem)	92	59	58
Liczba projektów socjalnych	0	0	0

Dane zawarte w tabeli pokazują liczbę rodzin objętych pracą socjalną w latach 2017–2019. MGOPS realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz.U. 2020 poz. 111 ze zm.). W ramach świadczeń rodzinnych wypłacane są: zasiłek rodziny wraz z dodatkami, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie rodzicielskie, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka oraz opłacane są składki emerytalno-rentowe od świadczeń rodzinnych.

Tabela 10. Świadczenia rodzinne w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Świadczenia rodzinne (liczba rodzin)	1702	1610	1527
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	7 470 501,69	7 316 998,45	7 582 852,44

W zakresie realizacji ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz.U. 2019 poz. 2407 ze zm.) wypłacane jest świadczenie wychowawcze 500+. Na przestrzeni lat 2017–2019 liczba rodzin otrzymujących świadczenie wzrosła o 29%, związane jest to ze zmianami wprowadzonymi w Programie „Rodzina 500+”, od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę.

Tabela 11. Świadczenia wychowawcze 500+ wypłacane w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba rodzin	1645	1602	2124
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	13 771 316,00	13 268 799,85	16 259 685,00

Ośrodek realizuje, również zadania z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz.U. 2020 poz. 1348 ze zm.). W 2017 roku wydano 181 Kart Dużej Rodziny. W 2018 roku wydano 190 tradycyjnych Kart Dużej Rodziny oraz 163 karty elektroniczne, w 2019 roku wydano 739 tradycyjnych Kart Dużej Rodziny oraz 223 karty elektroniczne.

MGOPS w Strzyżowie wykonuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz.U. 2020 poz. 877). Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W ostatnich trzech latach zmniejszyła się liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 12. Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba rodzin	80	79	70
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	570 412,00	530 852,09	488 174,20

Realizacja Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2014–2020, który zastąpiony został w 2018 r. Programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 przebiegała w dwóch formach: bezpłatne posiłki oraz zasiłki celowe dla rodzin na zakup żywności. Na przestrzeni lat malała liczba osób objętych tą formą pomocy.

Tabela 13. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programów wieloletnich „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz „Posiłek w szkole i w domu”. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
<i>Zasiłek celowy</i>			
Liczba osób	435	405	312
Kwota świadczeń w złotych	427 022	432 628	423 401
<i>Posiłek</i>			
Liczba osób	534	483	405
Kwota świadczeń w złotych	242 535	262 264	257 857

W 2019 roku wzrosła liczba świadczeń wypłacanych w ramach programu wsparcia dla rodzin na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Tabela 14. Świadczenia przyznane w ramach programu wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba świadczeń	-	3	6
Kwota wypłaconych świadczeń w zł	-	12 000	24 000

MGOPS realizuje również zadanie własne gminy w zakresie umieszczania osób wymagających pomocy w formie opieki całodobowej w domach pomocy społecznej. W 2017 roku taką formą pomocy objęto 38 osób, w 2018 r. 41 osób, w 2019 r. 39 osób.

OPS w Strzyżowie udziela pomocy materialnej dla uczniów w postaci stypendiów oraz zasiłków szkolnych. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej wynikającej z niskich dochodów rodziny, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. W 2017 roku stypendium szkolne wypłacono dla 421 uczniów, natomiast zasiłek szkolny dla 2 uczniów. W 2018 roku stypendium szkolne wypłacono dla 251 uczniów, zasiłek szkolny dla 1 ucznia. W 2019 roku stypendium szkolne wypłacono dla 204 uczniów, zasiłek szkolny dla 1 ucznia.

MGOPS od 1 lipca 2018 r. realizuje zadania zlecone ze środków budżetu państwa w zakresie świadczenia „Dobry start” 300+. Celem świadczenia jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. W roku 2018 świadczeniem objęto 1556 rodzin, a w nich 2320 dzieci. W 2019 roku świadczeniem objęto 1593 rodziny, a w nich 2351 dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania:

- osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione,
- osobom, które wymagają pomocy, a rodzina z różnych przyczyn nie może takiej pomocy zapewnić.

W 2017 roku z usług opiekuńczych korzystało 46 osób, pomoc świadczona była przez 9 opiekunek. W 2018 roku z usług korzystały 54 osoby, pomoc świadczona była przez 10 opiekunek. W 2019 roku z usług opiekuńczych korzystały 54 osoby, pomoc była świadczona przez 11 opiekunek.

W ramach zadań zleconych ośrodek pomocy społecznej był organizatorem specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi są dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W 2017 roku specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez 6 terapeutów dla 11 osób z zaburzeniami psychicznymi, w 2018 roku specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez 9 terapeutów dla 12 osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2019 roku specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były przez 8 terapeutów dla 14 osób z zaburzeniami psychicznymi.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014–2020 w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) jest realizowany od 2014 roku. Program jest uzupełnieniem działań gminy w zakresie udzielania posiłku lub dożywiania dzieci, w większości przypadków adresowany jest do osób i rodzin korzystających z pomocy ośrodka. W 2017 roku z tej formy pomocy skorzystało 1500 osób (około 500 rodzin). W 2018 roku z pomocy skorzystało 439 rodzin (1150 osób). W 2019 roku z pomocy skorzystało 411 rodzin (1157 osób w tych rodzinach).

W gminie Strzyżów prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej;

- finansowane z budżetu gminy:
 - Dzienny Dom Senior-Wigor,
 - Centrum Integracji Społecznej.
- finansowane z budżetu państwa:
 - Środowiskowy Dom Samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Strzyżowie jest typem A, B i C. W 2019 roku obejmował wsparciem osoby przewlekłe psychicznie chore, niepełnosprawne intelektualnie w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które wymagają pomocy w procesie adaptacji do nowej sytuacji życiowej, przywracania utraconych zdolności i ról społecznych, rozwijania nowych umiejętności społecznych,

nadrabiania tych zaległości w rozwoju społecznym i emocjonalnym, oraz w realizacji działań z zakresu integracji ze społecznością lokalną (łącznie 43 osoby). Od 01.12.2015 roku Środowiskowy Dom Samopomocy w Strzyżowie posiada 41 miejsc regulaminowych. W roku 2019 ŚDS opuściło 9 osób.

ŚDS oferuje niepełnosprawnym uczestnikom zajęcia realizowane w formie treningów, terapii zajęciowej i ruchowej, które uwzględniają psychofizyczne możliwości uczestników, prowadzone w formie zajęć indywidualnych i grupowych. Podopieczni placówki co roku biorą udział w licznych wydarzeniach kulturalnych, sportowych i turystycznych.

W 2019 roku Dom świadczył następujący zakres usług:

1. Trening funkcjonowania w codziennym życiu, który obejmował:
 - a) trening dbałości o wygląd zewnętrzny,
 - b) trening nauki higieny,
 - c) trening kulinarny,
 - d) trening umiejętności praktycznych i technicznych,
 - e) trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi.
2. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów.
3. Trening spędzania czasu wolnego.
4. Poradnictwo psychologiczne.
5. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
6. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.
7. Terapia ruchowa:
 - a) zajęcia sportowe,
 - b) turystyka,
 - c) rekreacja.
8. Inne formy postępowania
 - a) terapia zajęciowa
 - (a) zajęcia rękodzielnicze,
 - (b) zajęcia plastyczne,
 - b) trening aktywizacji zawodowej.
9. Trening umiejętności społecznych.

Dzienny Dom „Senior-WIGOR”

Dzienny Dom „Senior-WIGOR” został utworzony w 2015 roku. Dom działa na rzecz osób 60+, nieaktywnych zawodowo, zamieszkałych na terenie miasta i gminy Strzyżów. Działa

w dni robocze, w godzinach od 8.00 do 16.00. Celem działalności Dziennego Domu jest wspieranie oraz kompensowanie uczestnikom skutków samotności, niesamodzielności i niepełnosprawności, a także propagowanie modelu godnego życia w wieku senioralnym. Oferta jednostki obejmuje m.in. zajęcia edukacyjne, kulturalne, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie, rehabilitacyjne, terapii zajęciowej, socjalne. Placówka utworzona została dla 30 uczestników, na koniec grudnia 2019 roku z oferty Dziennego Domu korzystało 25 osób.

Centrum Integracji Społecznej

Strzyżowskie CIS zostało utworzone Uchwałą Rady Miejskiej w Strzyżowie z dniem 1 października 2016 roku jako samorządowy zakład budżetowy Gminy Strzyżów. Zasady jego funkcjonowania określa Ustawa o zatrudnieniu socjalnym. Swoją działalność Centrum rozpoczęło 1 grudnia 2016 roku. Celem działalności CIS jest aktywna integracja jego uczestników, w tym zwiększenie ich szans na usamodzielnienie i poprawa zdolności do zatrudnienia. Adresatami działań CIS są osoby zagrożone defaworyzacją, podlegające wykluczeniu społecznemu, które ze względu na swoją sytuację życiową nie są w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. Znajdują się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym. Celem działalności Centrum jest aktywna integracja uczestników, w tym zwiększenie ich szans na usamodzielnienie i poprawa zdolności do zatrudnienia poprzez prowadzoną reintegrację zawodową i społeczną. Centrum Integracji Społecznej (CIS) posiada miejsce dla 20 osób, oferując im możliwość podnoszenia kwalifikacji w ramach warsztatów: gastronomicznego, porządkowego i pielęgnacji terenów zielonych oraz opieki nad osobami starszymi i niesamodzielnymi.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Strzyżów

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w gminie jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z przepisami wyżej wymienionej ustawy samorząd gminny zobowiązany jest do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Program na rok 2020 wyznacza obszary, w których władze

samorządowe dążą do zmniejszenia spożycia napojów alkoholowych, a także rozwijania działań na rzecz trzeźwości w środowisku lokalnym, koncentrując się na profilaktyce adresowanej do dzieci, młodzieży oraz działaniach interwencyjnych w środowiskach szczególnie zagrożonych, zwłaszcza przemocą domową/rodzinną, poprzez własne inicjatywy oraz wspieranie osób, organizacji i instytucji działających w tym zakresie.

Głównym celem Programu jest propagowanie wiedzy w zakresie skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych, podejmowanie działań zmierzających do zmiany wzorców spożywania tych napojów oraz zapobieganie powstawania nowych problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii określa obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. W celu realizacji zadań wynikających z ustawy Gmina opracowuje Program Przeciwdziałania Narkomanii. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Strzyżów uchwalony Uchwałą nr III/12/18 Rady Miejskiej w Strzyżowie z dnia 28 grudnia 2018 r. określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód zdrowotnych, społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania narkotyków, jak również innych środków psychoaktywnych.

Celem głównym programu jest: ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców gminy Strzyżów.

Cele szczegółowe:

1. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności mieszkańców (w tym osób zajmujących się profilaktyką uzależnień) w zakresie uzależnień i profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych;
2. Podniesienie umiejętności komunikacyjnych, wychowawczych i społecznych;
3. Pogłębianie współpracy władz samorządowych, mieszkańców, podmiotów lokalnych i organizacji pozarządowych w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
4. Promocja zdrowego i aktywnego stylu życia jako czynnika chroniącego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GKRPA w Strzyżowie jest koordynatorem całości zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a w jej skład wchodzi osoby przeszkolone w tym zakresie. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzyżowie inicjuje wszelkie działania związane z edukacją, profilaktyką i rozwiązywania problemów alkoholowych. Głównym celem Komisji jest ograniczanie dostępności alkoholu, zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej osobom uzależnionym, podejmowanie działań w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie oraz zwiększanie zdolności osób do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Podejmowane działania mają za zadanie wsparcie osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowanie zdrowego stylu życia oraz pomoc rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Komisja uprawniona jest do podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

W 2017 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzyżowie wpłynęło 35 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do poddania się przez osoby nadużywające alkoholu leczenia w zakładzie leczenia odwykowego, wobec 25 osób wystosowano wnioski do Sądu Rejonowego w Strzyżowie o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu .

W 2018 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzyżowie wpłynęło 14 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do poddania się przez osoby nadużywające alkoholu leczenia w zakładzie leczenia odwykowego, wobec 6 osób wystosowano wnioski do Sądu Rejonowego w Strzyżowie o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Osoby, zobowiązane zostały do podjęcia terapii odwykowej w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnień w Rzeszowie lub w Żurawicy. Ponadto 5 osób, w stosunku do których toczyła się procedura o zobowiązanie do leczenia odwykowego zostało zmotywowanych i podjęło psychoterapię uzależnienia od alkoholu dobrowolnie w specjalistycznych placówkach leczenia uzależnień.

W 2019 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzyżowie wpłynęło 18 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do poddania się przez osoby nadużywające alkoholu leczenia w zakładzie leczenia odwykowego, wobec 11 osób wystosowano wnioski do Sądu Rejonowego w Strzyżowie o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Komisja co roku

opiniowała wnioski o sprzedaż napojów alkoholowych oraz przeprowadziła kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Pozostałe działania GKRPA ukierunkowane były na prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej.

Działania profilaktyczne realizowane w ostatnich latach na terenie gminy Strzyżów nastawione były na organizację i przeprowadzanie programów wczesnej interwencji, wspieranie rozwoju osobistego młodych ludzi, promowanie zdrowego stylu życia oraz udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży wychowującej się w rodzinach z problemem uzależnienia czy przemocy. Podejmowane były również działania profilaktyczne skierowane do ogółu populacji w celu uwrażliwienia społeczności lokalnej na wciąż wzrastający problem alkoholizmu.

Zespół Interdyscyplinarny

Zespół realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zespół powołuje burmistrz Strzyżowa w drodze zarządzenia. Obecnie funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Strzyżowie został powołany Zarządzeniem nr 90/19 Burmistrza Strzyżowa z dnia 25 kwietnia 2019 roku w sprawie powołania i składu Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych pomiędzy Burmistrzem Strzyżowa a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w jego skład. Do zadań Zespołu należy m.in. systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie, podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie, udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach otrzymania pomocy w środowisku lokalnym. Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego odbywają się średnio raz na kwartał w siedzibie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzyżowie. Do rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny powołał Grupę Roboczą, której prace prowadzone są w zależności od zgłoszonych potrzeb wynikających z zaistniałych problemów. Skład specjalistów wchodzących w skład grupy roboczej zmieniał się w zależności od specyfiki problemów rodzinnych.

W 2017 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 38 spotkań Grup Roboczych. Ogółem w 2017 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Strzyżowie wpłynęło 79 Niebieskich Kart sporządzonych w 53 rodzinach. Procedurę Niebieskiej Karty zakończono w 74 przypadkach (w tym 18 NK z lat poprzednich), gdzie

przyczyną było ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy bądź stwierdzenia braku zasadności podejmowania działań. W przypadku 2 rodzin, gdzie prowadzona procedura Niebieskiej Karty nie przyniosła pozytywnych rezultatów, ZI złożył do Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.

W 2018 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 24 spotkania Grup Roboczych. Ogółem w 2018 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Strzyżowie wpłynęło 64 Niebieskich Kart sporządzonych w 51 rodzinach. Procedurę Niebieskiej Karty zakończono w 63 przypadkach (w tym 22 NK z lat poprzednich), gdzie przyczyną było ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy bądź stwierdzenia braku zasadności podejmowania działań. W przypadku 3 rodzin, gdzie prowadzona procedura Niebieskiej Karty nie przyniosła pozytywnych rezultatów, ZI złożył do Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie.

W 2019 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 24 spotkania Grupy Roboczej. Ogółem w 2019 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Strzyżowie wpłynęło 71 Niebieskich Kart sporządzonych w 51 rodzinach. Procedurę Niebieskiej Karty zakończono w 48 rodzinach (w tym 15 NK z lat poprzednich), gdzie przyczyną było ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy bądź stwierdzenia braku zasadności podejmowania działań. W przypadku 9 rodzin, gdzie prowadzona procedura Niebieskiej Karty nie przyniosła pozytywnych rezultatów, ZI złożył 1 zawiadomienie do Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie, 8 zawiadomień do Prokuratury Rejonowej w Strzyżowie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, 5 wniosków do Sądu Rejonowego w Strzyżowie o wgląd w sytuację dziecka.

Na terenie gminy Strzyżów działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Uzależnień w Strzyżowie. Pracownicy Punktu udzielają pomocy osobom, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych, a szczególnie osobom dotkniętym: chorobą alkoholową, pijącym w sposób szkodliwy, dotkniętym problemem narkomanii czy innymi uzależnieniami np. behawioralnymi, współuzależnionym, dotkniętym przemocą domową. Oferta pomocy obejmuje: poradnictwo psychologiczne, pomoc prawną, pomoc w zakresie problemów

wychowawczych, pomoc w zakresie spraw socjalnych, wsparcie emocjonalne, pomoc w przygotowaniu interwencji w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu, wsparcie dla osoby po ukończonej terapii tzw. rozmowy podtrzymujące, edukację na temat choroby alkoholowej, metod leczenia, faz rozwoju uzależnienia, wstępną motywację do podjęcia terapii, diagnozowanie problemów w rodzinie.

Przy Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Uzależnień w Strzyżowie działają dwie grupy samopomocowe: AA „Życie” i Al-Anon „Nadzieja”. Członkowie grup są związani z Punktem Konsultacyjno-Informacyjnym ds. Uzależnień i korzystają z różnych form wsparcia materialnego (bezpłatnie udostępniona sala konferencyjna na mityngi), pomocy merytorycznej przy organizacji imprez trzeźwościowych, a także bezpłatnych porad świadczonych przez specjalistów pracujących w placówce.

5.5. Bezpieczeństwo publiczne

Policja

Na terenie gminy Strzyżów służbę pełnią funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie. Komenda Powiatowa Policji w Strzyżowie ma 94 etaty policyjne. Wg stanu na dzień 31.12.2019 roku w KPP pracowało 94 policjantów, w 2018 – 93, w 2017 – 92 policjantów.

W latach 2017–2019 w KPP w Strzyżowie prowadzono działania w ramach następujących programów profilaktyki społecznej:

- Bezpieczny Senior,
- Ostrożnie! Pies,
- Bezpieczne Zabytki,
- Ograniczyć Wandalizm,
- Bezpieczny Ogród,
- Cyberbezpieczni.

Działania w ramach akcji i kampanii profilaktycznych

- Kręci mnie bezpieczeństwo,
- Kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą,
- Kręci mnie bezpieczeństwo przez cały rok szkolny,
- Bezpieczne Wakacje,

- Bezpieczne Ferie,
- Narkotyki i Dopalacze Zabijają,
- Bezpieczna droga do szkoły.

Tabela 15. Liczba przestępstw zaistniałych na terenie gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie.

Wybrane kategorie przestępstw	2017		2018		2019	
	Ogółem	Przestępstwa nieletnich	Ogółem	Przestępstwa nieletnich	Ogółem	Przestępstwa nieletnich
Kradzież	15	-	15	1	16	1
Włamanie	16	-	18	-	15	1
Rozbój	0	-	0	-	1	-
Uszkodzenie mienia	14	5	26	-	50	-
Oszustwo, w tym internetowe	8	-	24	-	56	-
Przywłaszczenie	6	-	3	-	5	1
Groźba karalna	24	-	14	-	22	1
Niestosowanie się do zakazu sądowego	6	-	10	-	6	-
Nietrzeźwy kierujący pojazdem mechanicznym	21	-	25	-	32	-
Uszkodzenie ciała	11	2	7	-	22	-
Bójka, pobicie	2	-	1	-	2	-
Przestępstwa narkotykowe	3	-	2	-	8	-

Biorąc pod uwagę kategorie przestępstw, na pierwszy plan wysuwają się przestępstwa: uszkodzenie mienia, oszustwo, w tym oszustwo internetowe oraz nietrzeźwi kierujący pojazdem mechanicznym.

Tabela 16. Osoby zatrzymane i doprowadzone do wytrzeźwienia z gminy Strzyżów. Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Ogółem	104	133	127
Pomieszczenia dla osób zatrzymanych	52	75	71
Izba wytrzeźwień	52	58	56

Jak wskazują dane zawarte w tabeli poniżej na przestrzeni lat 2017–2019 zmniejszyła się liczba zdarzeń drogowych.

Tabela 17. Zdarzenia drogowe w gminie Strzyżów. Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Wypadek	18	26	16
Kolizja	191	140	145
Razem zdarzeń drogowych	209	166	161
Zabitych	1	3	0
Rannych	20	29	15

Główne kierunki działań KPP w Strzyżowie:

- zwiększenie efektywności działań Policji na rzecz wzmocnienia współpracy ze społeczeństwem;
- podniesienie skuteczności działań Policji w identyfikacji i zwalczaniu największych współczesnych zagrożeń, w tym cyberprzestępczości;
- przeciwdziałanie patologiom społecznym i cyberzagrożeniom;
- wzrost skuteczności działań Policji w zwalczaniu przestępczości najbardziej uciążliwej społecznie;
- zwalczanie przestępczości gospodarczej i ograniczenie szarej strefy, a także przeciwdziałanie i zwalczanie korupcji i przestępczości narkotykowej;
- działania Policji ukierunkowane na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym;
- optymalizacja działań Policji na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa imprez masowych;
- podniesienie jakości i efektywności pracy Policji poprzez sukcesywne podwyższanie kompetencji zawodowych funkcjonariuszy i pracowników Policji;
- zwiększenie aktywności dzielnicowych w kontaktach ze społeczeństwem;
- realizacja założeń wynikających z „Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa” oraz „Dzielnicowy bliżej nas”.

Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie gminy Strzyżów funkcjonuje 18 Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

- OSP Bonarówka,

- OSP Brzeżanka,
- OSP Dobrzechów,
- OSP Florian Dobrzechów,
- OSP Gbiska,
- OSP Glinik Charzewski,
- OSP Glinik Zaborowski,
- OSP Godowa Dolna,
- OSP Godowa Górna,
- OSP Grodzisko,
- OSP Łętownia,
- OSP Strzyżów,
- OSP Tropie,
- OSP Wysoka Dolna,
- OSP Wysoka Górna,
- OSP Zawadka,
- OSP Żarnowa,
- OSP Żyżów.

5.6. Rekreacja i sport

Kluby sportowe działające na terenie gminy Strzyżów:

- Miejski Klub Sportowy „Wisłok” – Strzyżów,
- Klub Sportowy „Granit” – Wysoka Strzyżowska,
- Parafialny Klub Sportowy „Sokół” – Grodzisko–Różanka–Zawadka,
- Parafialny Klub Sportowy „Korona” Dobrzechów,
- Klub Sportowy Godowa,
- Jeździecki Klub Sportowy „Pogórze”,
- Klub Wodny LOK Strzyżów.

Co roku Gmina Strzyżów wspiera finansowo działalność klubów i organizacji sportowych poprzez zlecenie w trybie konkursowym zadań publicznych w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej i sportu. W 2019 roku przekazano na ten cel z budżetu Gminy Strzyżów 322 tys., w roku 2018 – 313 tys. zł.

Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji

CSTR zostało utworzone w celu skupienia wszelkich działań turystycznych, wypoczynkowych, rekreacyjnych oraz sportowych w gminie Strzyżów. Centrum udostępnia szkołom działającym na terenie gminy i powiatu strzyżowskiego swoją bazę oraz obiekty, które mogą w znaczny sposób pomóc w realizacji badań programowych, w zakresie kultury fizycznej. Bazę CSTiR stanowią:

- Obiekt Centrum Rekreacyjno-Rehabilitacyjne Kryta Pływalnia „OTYLIA”,
- kompleks boisk sportowych wraz z sezonowym sztucznym lodowiskiem,
- ścieżki rekreacyjne w Strzyżowie,
- Ogródek Jordanowski.

5.7. Organizacje społeczne

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Rada Miasta Strzyżów corocznie uchwała Program współpracy Gminy Strzyżów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przedmiotowy program określa kierunki, obszary, formy współpracy jednostki samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi.

Roczny Program Współpracy Gminy Strzyżów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020 został przyjęty Uchwałą nr XIII/95/19 Rady Miejskiej w Strzyżowie z dnia 28 listopada 2019 r.

Celem głównym programu jest zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców gminy oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą a organizacjami.

Cele szczegółowe programu to:

1. Poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy,
2. Racjonalne wykorzystanie publicznych środków finansowych,
3. Otwarcie na innowacyjność i konkurencyjność w wykonywaniu zadań publicznych,
4. Integracja organizacji lokalnych obejmujących zakresem działania sferę zadań publicznych,
5. Wzmocnienie potencjału organizacji oraz rozwój wolontariatu,

6. Budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnej,
7. Umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za swoją wspólnotę lokalną,
8. Uzupełnianie działań jednostek samorządowych w zakresie, w jakim nie są one w stanie realizować tych zadań przez własne struktury,
9. Odciążenie sektora publicznego w realizacji niektórych zadań,
10. Zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów.

Do priorytetowych obszarów współpracy należą zadania w zakresie:

1. Działalności wspomagającej rozwój gospodarczy,
2. Działalności na rzecz dzieci i młodzieży,
3. Oświaty i wychowania,
4. Kultury i sztuki oraz ochrony dóbr kultury i tradycji,
5. Upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
6. Turystyki i krajoznawstwa,
7. Porządku i bezpieczeństwa publicznego,
8. Działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw człowieka.

Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Strzyżów:

- Fundacja na Rzecz Rozwoju Kultury Ziemi Strzyżowskiej,
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Strzyżowskiej,
- Stowarzyszenie „Zakorzeni w kulturze”,
- Towarzystwo Przyjaciół Dobrzechowa,
- Towarzystwo Przyjaciół Godowej,
- Stowarzyszenie Mieszkańców Wysokiej Strzyżowskiej „Kopytko”,
- Czarnorzecko-Strzyżowska Lokalna Grupa Działania,
- Strzyżowskie Towarzystwo Oświatowe,
- Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół Liceum Ogólnokształcącego im. Adama Mickiewicza w Strzyżowie,
- Jednostka Strzelecka nr 2020 im. kpt. Zygmunta Patryna ps. „Słowik” w Strzyżowie,
- Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- Stowarzyszenie Klub Seniora „Przyjaźń”,
- Stowarzyszenie „Złoty Kłós”,
- Podkarpacki Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów oddział w Strzyżowie,

- Strzyżowskie Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich,
- Towarzystwo na rzecz Rehabilitacji Zdrowotnej im. Prof. Franciszka Chrapkiewicza-Chapeville’a,
- Fundacja S.O.S. Obrony Życia Poczętego Oddział w Strzyżowie,
- Stowarzyszenie „Tak Życiu”,
- Stowarzyszenie „Nasze Zdrowie”,
- Strzyżowskie Towarzystwo Muzyczne,
- Miejsko-Gminny Szkolny Związek Sportowy w Strzyżowie,
- Kolarskie Stowarzyszenie Strzyżów MTB Team,
- Stowarzyszenie „Na start”,
- Stowarzyszenie Idokan Polska (SIP) z siedzibą w Rzeszowie,
- Uczniowski Klub Sportowy „Sokół” Strzyżów,
- Uczniowski Klub Sportowy „Sokolik-Grodzisko”,
- Strzyżowskie Towarzystwo Tenisowe „Sokół”,
- Rejonowe Koło Pszczelarzy „Pogórze Strzyżowskie”,
- Koła Gospodyń Wiejskich.

6. Diagnoza sytuacji społecznej gminy

6.1. Analiza problemów społecznych gminy Strzyżów na podstawie danych instytucji

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy finansowej w latach 2017–2019 okazały się: bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

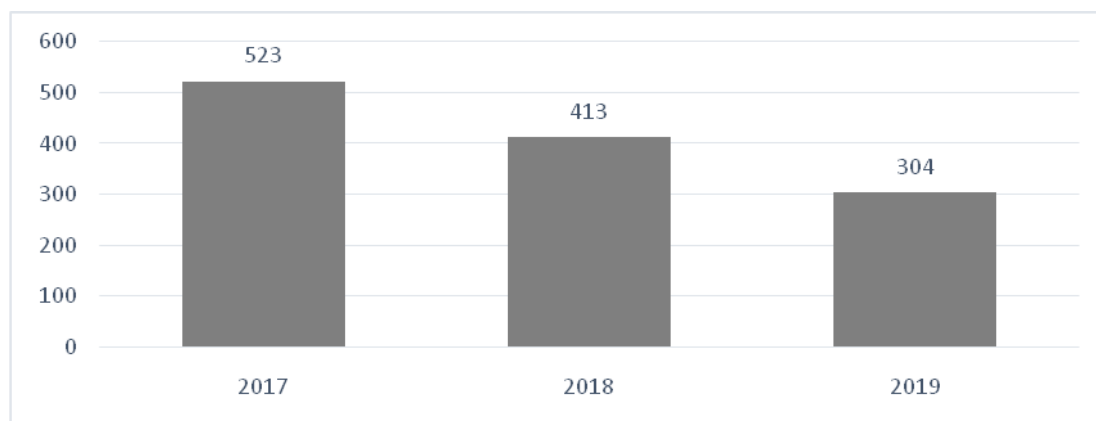
Tabela 518. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		
	2017	2018	2019
Ubóstwo	96	34	18
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	6	2	7
Potrzeba ochrony macierzyństwa	58	50	31
W tym: Wielodzietność	51	47	30
Bezrobocie	523	413	304
Niepełnosprawność	210	255	224
Długotrwała lub ciężka choroba	239	261	225
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	59	32	16
Przemoc w rodzinie	1	0	1
Alkoholizm	1	2	1
Narkomania	0	0	0
Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego	3	2	4
Zdarzenie losowe	7	3	2
Sytuacja kryzysowa	9	1	9
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	1	0	3

Bezrobocie

Najczęstszym powodem pod względem liczby rodzin pobierających świadczenia z pomocy społecznej są problemy wynikające z bezrobocia. W latach 2017–2019 najwięcej rodzin w gminie Strzyżów uzyskało świadczenia z tego tytułu. Należy zauważyć, że liczba świadczeniobiorców na przestrzeni trzech lat stale malała. W 2019 roku liczba beneficjentów była mniejsza o 42% w stosunku do roku 2017.

Wykres 9. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Na przestrzeni trzech ostatnich lat liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP z terenu gminy Strzyżów spadła o 21%. Jest to tendencja utrzymująca się w całym powiecie strzyżowskim.

Tabela 19. Bezrobocie rejestrowane w gminie Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: sprawozdania z działalności MGOPS.

Rok	2017	2018	2019
Liczba bezrobotnych ogółem	1265	1090	998
Bezrobotne kobiety	600	530	490
Z prawem do zasiłku	214	188	181
Bez prawa do zasiłku	1051	902	817
Osoby długotrwale bezrobotne	-	644	566

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosił w 2019 roku 7,8%. Udział procentowy bezrobotnych kobiet w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2019 roku wynosił 8,3% i był wyższy od wskaźnika określającego bezrobotnych mężczyzn, który wynosił 7,4%.

Jak wskazują dane porównawcze, poziom bezrobocia w powiecie strzyżowskim jest wyższy od średniej wojewódzkiej i średniej krajowej.

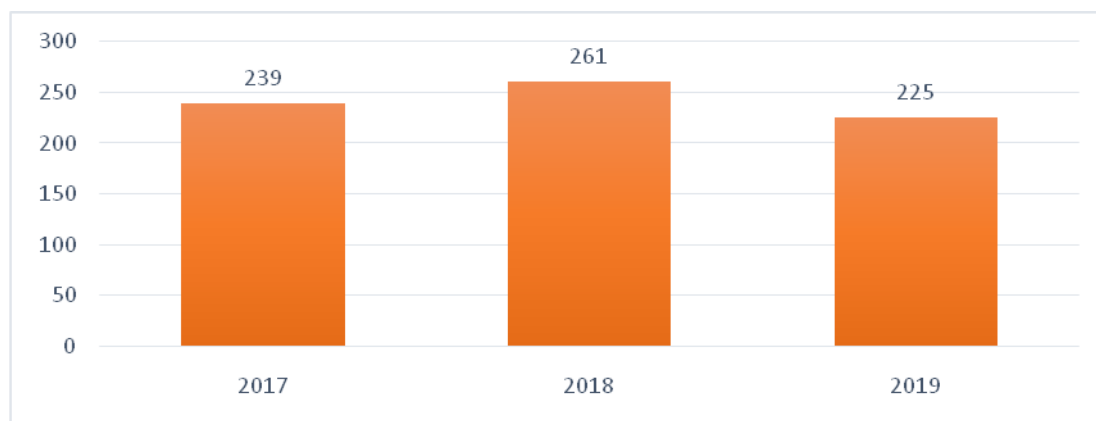
Tabela 20. Stopa bezrobocia w powiecie strzyżowskim, województwie podkarpackim oraz kraju w latach 2017–2019. Źródło: GUS <https://bdl.stat.gov.pl/>

Rok	2017	2018	2019
powiat strzyżowski	15,2%	14,0%	13,0%
województwo podkarpackie	9,6%	8,7%	7,9%
Polska	6,6%	5,8%	5,2%

Długotrwała lub ciężka choroba

Drugim powodem trudnej sytuacji mieszkańców gminy Strzyżów korzystających z pomocy społecznej są problemy wynikające z długotrwałej lub ciężkiej choroby. Jak ilustruje poniższy wykres, liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2017–2019 była zmienna.

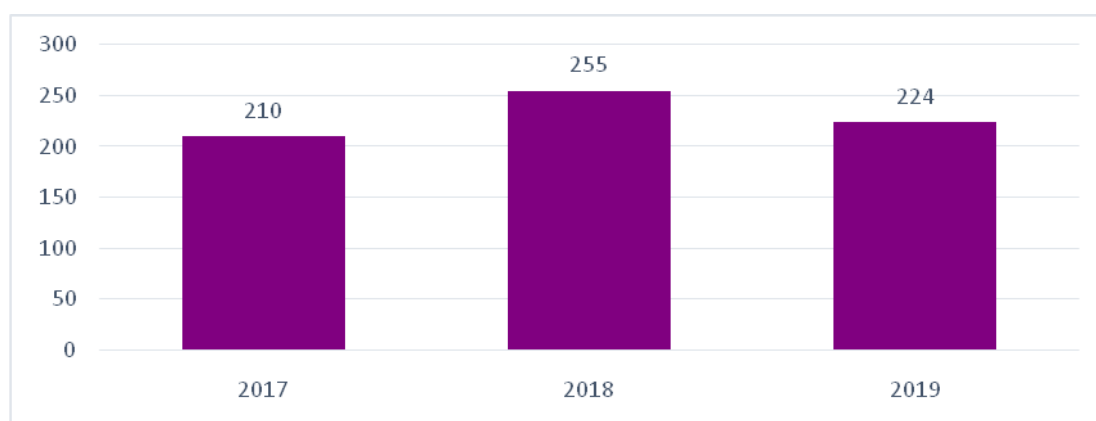
Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Niepełnosprawność

Kolejnym powodem trudnej sytuacji życiowej beneficjentów pomocy społecznej w gminie Strzyżów są problemy wynikające z niepełnosprawności. Liczba świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2017–2019 była zmienna.

Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2017–2019. Źródło: MGOPS w Strzyżowie.

W latach 2017–2019 wzrosła liczba wydanych orzeczeń dla mieszkańców gminy Strzyżów przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzyżowie.

Tabela 21. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla mieszkańców gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: PCPR w Strzyżowie.

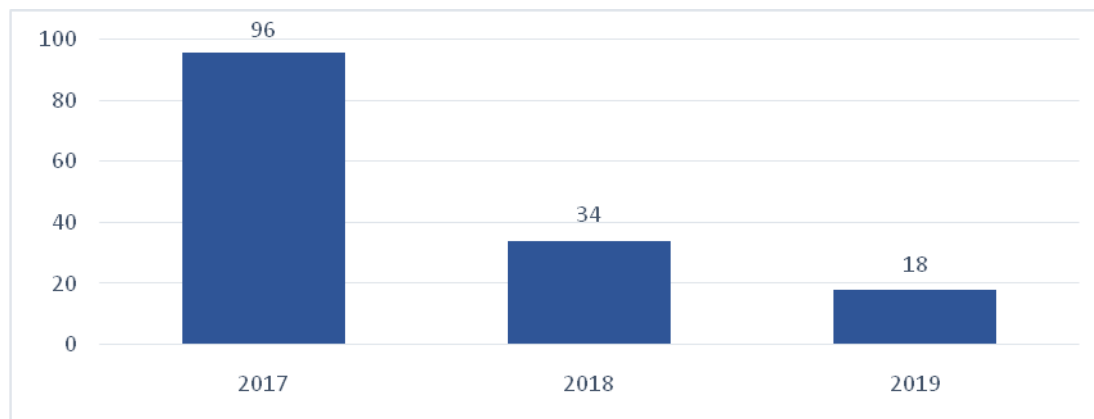
	2017	2018	2019
Orzeczenia o niepełnosprawności wydane dla mieszkańców gminy Strzyżów	707	748	822
Orzeczenia o niepełnosprawności wydane dzieciom gminy Strzyżów	143	133	154

Ubóstwo

Następnym powodem trudnej sytuacji mieszkańców gminy Strzyżów korzystających z pomocy społecznej jest ubóstwo. Ubóstwo jest określane jako stan uwarunkowany najczęściej niewystarczającą wysokością dochodów. Brak dochodów uniemożliwia zaspokajanie potrzeb, zarówno biologicznych, jak i uczestnictwa w życiu społecznym, a przy utrzymującym się długim okresie występowania niedostatku, stanowi zagrożenie wykluczenia społecznego. Problem ubóstwa często wiąże się z innymi czynnikami, takimi jak bezrobocie, choroby, dysfunkcyjność rodzin czy alkoholizm.

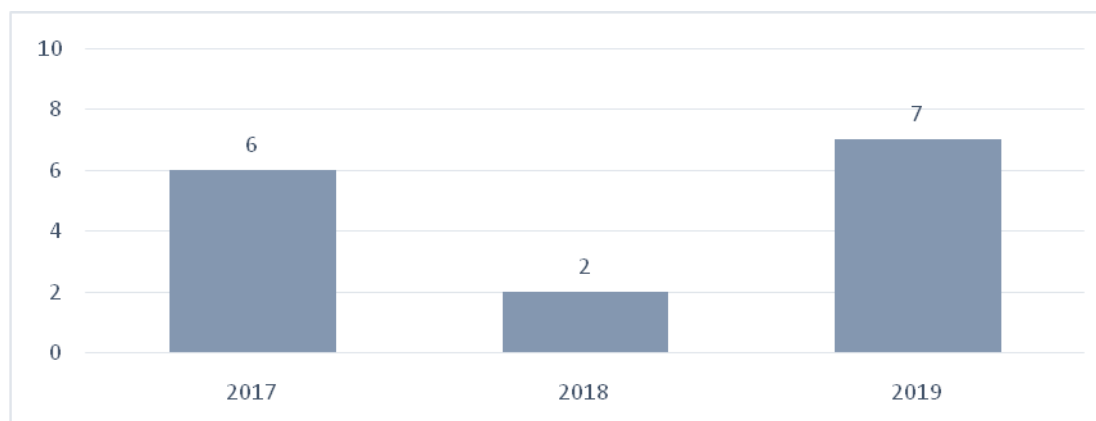
Jak ilustruje poniższy wykres, liczba beneficjentów pomocy społecznej, którym udzielono wsparcia z powodu ubóstwa, znacząco zmniejszyła się. W roku 2019 liczba beneficjentów była mniejsza o 81% w stosunku do roku 2017.

Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Z problemem ubóstwa ściśle związany jest problem bezdomności. W latach 2017–2019 liczba rodzin otrzymujących wsparcie z tego tytułu była zmienna. W 2018 roku odnotowano 67% spadek liczby świadczeniobiorców w stosunku do roku 2017, po czym w roku 2019 liczba świadczeniobiorców wzrosła o 250% w stosunku do roku poprzedniego.

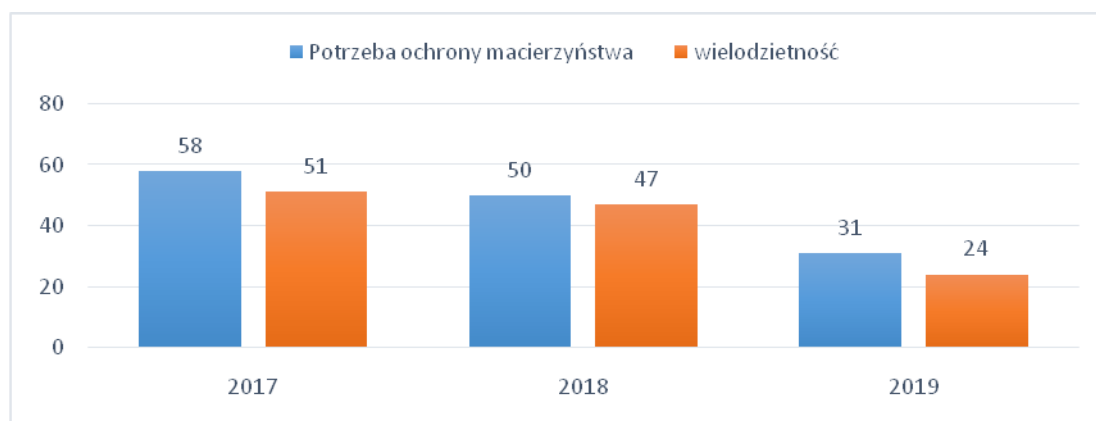
Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezdomności w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Potrzeba ochrony macierzyństwa

Liczba osób otrzymujących wsparcie z tytułu ochrony macierzyństwa w latach 2017–2019 sukcesywnie zmniejszała się. W roku 2019 była o 47% mniejsza w stosunku do roku 2017.

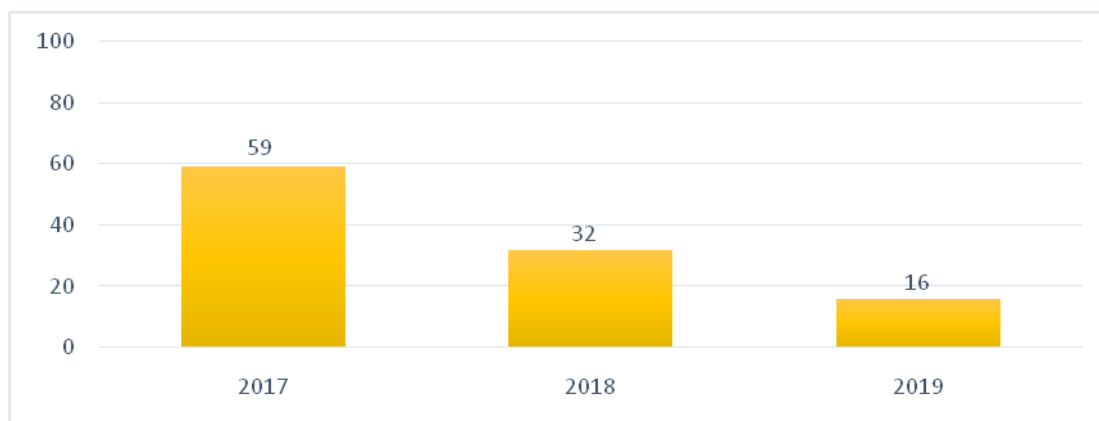
Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Powodem trudnej sytuacji mieszkańców gminy Strzyżów korzystających z pomocy społecznej są także problemy wynikające z ich bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Ilość rodzin objętych pomocą z tego tytułu w 2019 roku zmniejszyła się o 73% w stosunku do roku 2017.

Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych MGOPS zapewnia wsparcie asystenta rodziny. W latach 2017–2019 MGOPS zatrudniał jednego asystenta rodziny. Szczegółowe zadania asystenta określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. 2020 poz. 821 ze zm.). Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. W 2017 roku z usług asystenta rodziny korzystało 12 rodzin (44 dzieci w tych rodzinach), w 2018 pod opieką asystenta rodziny było 12 rodzin (37 dzieci), w 2019 roku asystent monitorował sytuację 18 rodzin (49 dzieci w tych rodzinach).

Dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej zapewnia się pieczę zastępczą, którą organizuje powiat. Rodzinną formą pieczy jest rodzina zastępcza, natomiast instytucjonalną są placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Tabela 22. Opieka nad dzieckiem i rodziną. Źródło: PCPR w Strzyżowie.

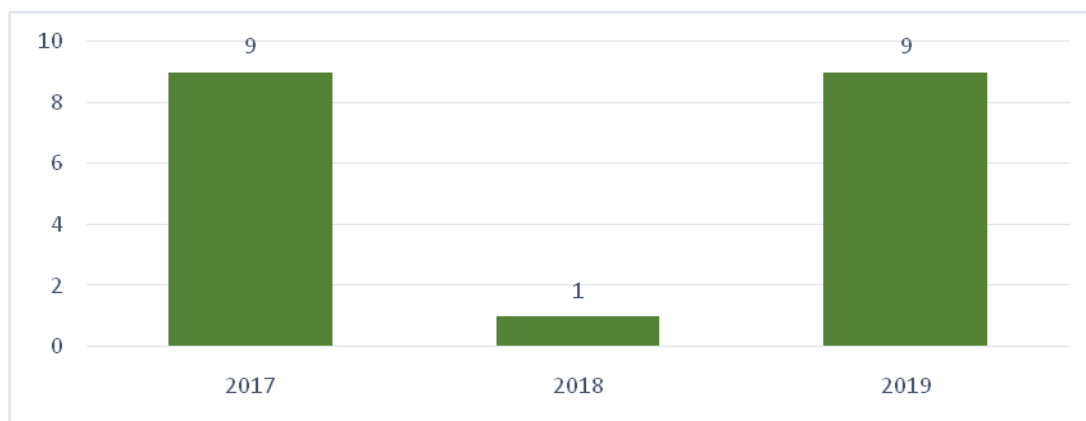
	2017	2018	2019
Liczba spraw dotyczących ograniczenia, zawieszenia, pozbawienia opieki rodzicielskiej	-	4	2
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	1	-	-
Liczba dzieci zgłoszonych do adopcji	-	4	2
Liczba dzieci adoptowanych	-	-	-

Sytuacja kryzysowa

MGOPS w Strzyżowie udziela także wsparcia rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysu. Kryzys zazwyczaj wywołany jest zdarzeniami nagłymi, takimi jak niespodziewana utrata zatrudnienia, zdrowia lub sprawności. Sytuacje kryzysowe bardzo często związane są również

ze zjawiskami, które na ogół przez wiele lat w sposób negatywny oddziałują na nasze życie, jak np. alkoholizm w rodzinie, bezradność wychowawcza czy przemoc domowa. W latach 2017–2019 liczba rodzin, którym udzielono wsparcia z tego tytułu, była zmienna.

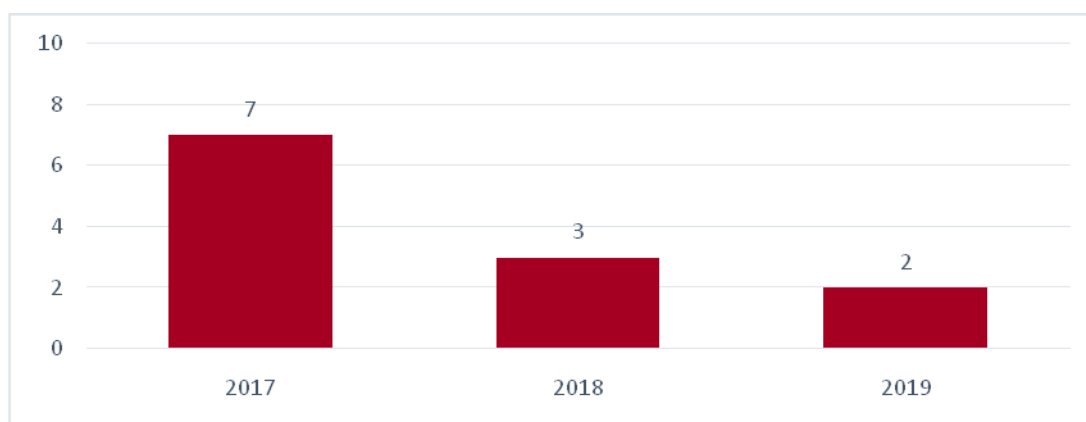
Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu sytuacji kryzysowej w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Zdarzenie losowe

Zdarzeniem losowym jest splot nieoczekiwanie występujących wydarzeń, które negatywnie wpływają na stan psychiczny lub fizyczny osoby. Zdarzeniem losowym jest także sytuacja, kiedy jedna osoba doznała pewnej szkody na skutek działań wykonanych przez drugą osobę. W związku ze stratami poniesionymi w wypadku zdarzenia losowego osoba lub rodzina poszkodowana może starać się o zasiłek celowy niezależnie od tego, czy korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej. W latach 2017–2019 kilka rodzin w gminie Strzyżów uzyskało pomoc z tego tytułu.

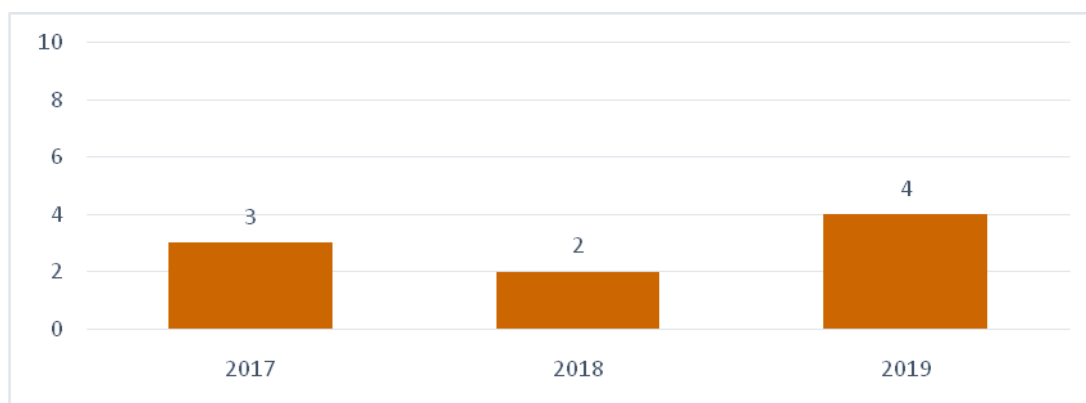
Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu zdarzenia losowego w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Trudności adaptacyjne po opuszczeniu zakładu karnego

Wśród beneficjentów pomocy społecznej w gminie Strzyżów znajdują się rodziny, których członkowie mają problemy wynikające z trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego. Działania wobec osób przebywających w zakładach karnych oraz je opuszczających podejmowane są przez instytucje działające w różnych obszarach: sądownictwo, służba więzienna, publiczne służby zatrudnienia, pomoc społeczna oraz sektor pozarządowy. Dla zapewnienia skuteczności wsparcia istotne jest zdiagnozowanie sytuacji tych osób oraz opracowanie modelu współpracy międzyinstytucjonalnej oraz międzysektorowej na rzecz ich wspierania. W gminie Strzyżów w latach 2017–2019 kilka rodzin otrzymało wsparcie z tytułu trudności adaptacyjnych osób po opuszczeniu zakładu karnego.

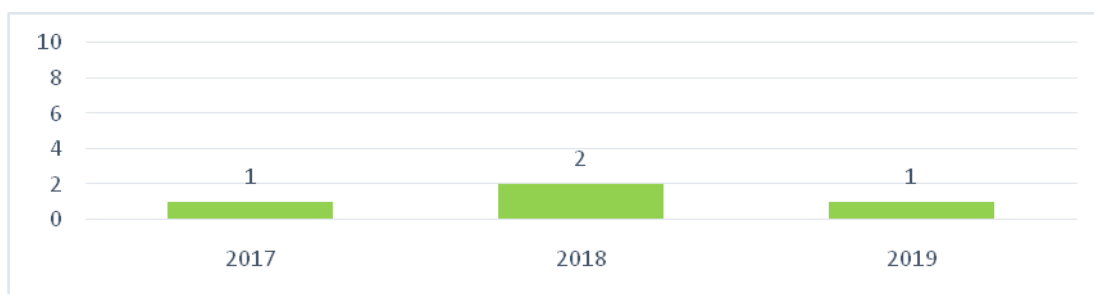
Wykres 18. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Alkoholizm

Kolejnym powodem udzielania pomocy w gminie Strzyżów są problemy rodzin, w których występuje uzależnienie od alkoholu. Nadużywanie alkoholu wpływa zarówno na stan zdrowia osoby uzależnionej, ale także powoduje występowanie przestępczości i przemocy. W latach 2017–2019 liczba rodzin otrzymujących wsparcie z powodu alkoholizmu utrzymywała się na zbliżonym poziomie.

Wykres 19. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu alkoholizmu w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Przemoc w rodzinie

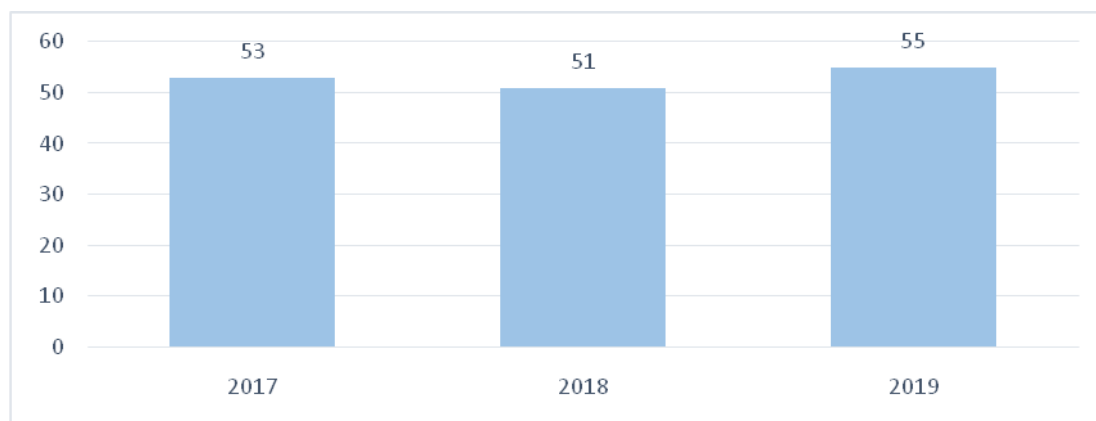
Powodem udzielania pomocy rodzinom w gminie Strzyżów są problemy rodzin, w których występuje przemoc domowa. W roku 2017 i 2019 jedna rodzina otrzymała pomoc z tego tytułu. W 2018 roku nie było takiej rodziny. Pracownicy socjalni MGOPS systematycznie monitorowali sytuację w zagrożonych rodzinach. Wszystkie rodziny, w których występowało podejrzenie przemocy domowej, zostały objęte pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wykres 20. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu przemocy domowej w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.

Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są poprzez procedurę „Niebieska Karta”, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Procedura ma charakter interwencyjny, zostaje wszczęta w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia przemocy w rodzinie poprzez wypełnienie „Niebieskiej Karty – A”. Podmiotami uprawnionymi do uruchomienia procedury są jednostki pomocy społecznej, GKRPA, policja, placówki oświaty i ochrony zdrowia. Poniższy wykres przedstawia liczbę zakładanych Niebieskich Kart wszczynających procedurę w latach 2017–2018, w roku 2019 liczba sporządzonych NK zwiększyła się o 8% w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 21. Liczba wypełnionych formularzy Niebieska Karta wszczynających procedurę w latach 2017–2019.
Źródło: Dane MGOPS w Strzyżowie.

6.2. Problemy i oczekiwania społeczne mieszkańców na podstawie ankiety

Ankiety ewaluacyjne stanowią nieodłączny element diagnozy problemów społecznych pojawiających się na terenie gminy. W badaniu kwestionariuszowym udział wzięło 108 osób (69 kobiet, 38 mężczyzn, 1 wskazania brak). Osoby badane reprezentowały następujące kategorie:

Kategorie wiekowe:

- 13–16 lat – 2
- 17–25 lat – 26
- uczeń – 12
- rolnik – 5
- przedsiębiorca – 10
- pracownik umysłowy – 50
- pracownik fizyczny – 14
- emeryt/rencista – 4
- bezrobotny – 5
- inny – 5

➤ 26–59 lat – 74

➤ 60 i więcej – 6

Zawód:

➤ brak danych – 3

Wykształcenie:

- podstawowe – 7
- zawodowe – 4
- średnie – 24
- policealne – 8
- wyższe – 64
- brak danych – 1

Oprócz przedstawionych danych metryczkowych respondenci zostali poproszeni w pierwszej części ankiety o wypełnienie poniższej tabeli, oceniając skalę wymienionych problemów społecznych występujących w miejscu zamieszkania. Należało zaznaczyć jedną z możliwych odpowiedzi: bardzo poważny, poważny, umiarkowany, znikomy, nie występuje.

Problemy społeczne	Bardzo poważny	Poważny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie	41	37	28	2	0
Ubóstwo	23	32	41	10	2
Alkoholizm	27	46	27	8	0
Narkomania	13	23	26	34	12
Problemy mieszkaniowe	22	31	35	17	3
Zanieczyszczenie środowiska	27	39	33	9	0
Przestępczość	11	22	41	31	3
Starzenie się społeczeństwa	22	56	23	5	2
Przemoc w rodzinie	22	27	38	19	2
Nieppełnosprawność	12	32	42	19	3
Bezdomność	11	19	26	39	13

Najbardziej istotne problemy, jakie wskazali respondenci (odpowiadając „Bardzo poważny” lub „Poważny”), występujące w miejscu zamieszkania to:

- Starzenie się społeczeństwa (72%);
- Bezrobocie (72%);
- Alkoholizm (68%);
- Zanieczyszczenie środowiska (61%).

Problemy, które według ankietowanych rzadko występują w gminie Strzyżów (odpowiedź „Znikomy” lub „Nie występuje”), to:

- Bezdomność (48%);
- Narkomania (43%);
- Przestępczość (31%).

Drugą integralną częścią ankiety były pytania odnoszące się do problemów społecznych poszczególnych grup i obszarów, tj. osób niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży, rodzin, osób starszych, obszar opieki zdrowotnej, edukacji, sportu i kultury. Poniżej przedstawiono i scharakteryzowano szczegółowo odpowiedzi na siedemnaście pytań:

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

2. Jakie problemy społeczne osób niepełnosprawnych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi:*

- a) Brak akceptacji w środowisku (28 wskazań);
- b) Izolacja rodzinna (odrzućenie) (26);
- c) Utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji) (51);
- d) Brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych (30);
- e) Brak zorganizowanych form spędzania czasu (26);
- f) Ubóstwo i bieda (40);
- g) Bezrobocie (56);
- h) Utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych (28);
- i) Utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej (44);
- j) Inne: Respondenci wskazali m.in.: brak mieszkań; niedostosowana infrastruktura miejska, chodniki z wysokimi krawężnikami, które utrudniają poruszanie się osobom na wózkach; brak wsparcia finansowego w dostosowaniu warunków mieszkalnych ułatwiających funkcjonowanie w domu.

DZIECI I MŁODZIEŻ

3. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi:*

- a) Brak pozytywnych wzorców i autorytetów (29);
- b) Przemoc ze strony rodziców (5);
- c) Przemoc rówieśnicza (31);
- d) Zaniedbania wychowawcze (31);
- e) Zaniedbania socjalne (niedożywienie, higiena) (3);
- f) Używanie alkoholu (38);
- g) Palenie papierosów (23);
- h) Zażywanie narkotyków, dopalaczy (20);
- i) Chuligaństwo i przestępczość (22);
- j) Brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży (68);
- k) Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu (47);
- l) Ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych (28);
- m) Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego (40);
- n) Inne: Respondenci wskazali m.in.: brak miejsc do spędzania czasu.

RODZINY

4. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi:*

- a) Nieporadność życiowa (54);
- b) Ubóstwo (33);
- c) Bezrobocie (57);
- d) Alkoholizm (51);
- e) Bezradność opiekuńczo-wychowawcza (33);
- f) Niedostateczny dostęp do poradnictwa psychologiczno- prawnego (29);
- g) Niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami (32);
- h) Zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych (41);
- i) Inne: Respondenci wskazali m.in.: przemoc w rodzinie; brak poradnictwa dla rodzin w kryzysie; wsparcia pedagogicznego w rozwiązywaniu trudności wychowawczych.

5. Jakie Pana/Pani zdaniem są przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych? *Można wybrać kilka odpowiedzi.:*

- a) Ubóstwo (27);
- b) Niski poziom umiejętności wychowawczych (66);
- c) Uzależnienia (65);
- d) Przemoc w rodzinie (29);
- e) Wielodzietność (31);
- f) Niepełnosprawność/długotrwała choroba (25);
- g) Niskie dochody (64);
- h) Niepełna rodzina (32);
- i) Inne: Respondenci wskazali m.in.: utrata wpływu wychowawczego na dziecko, brak wsparcia ze strony jednostek, które takiego wsparcia mogłyby udzielić, brak konkretnych wskazówek, co i jak robić w sytuacji wystąpienia problemów wychowawczych, brak mediacji pomiędzy rodzicami a szkołami.

SENIORZY

6. Czy uważa Pan/Pani, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca w gminie?

- a) tak (5 wskazań) b) raczej tak (26) c) raczej nie (31) d) nie (21) e) trudno powiedzieć (25)

7. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi:*

- a) Izolacja społeczna (samotność) (65),
- b) Izolacja rodzinna (odrzućenie) (17),
- c) Niepełnosprawność (22),
- d) Choroby (72),
- e) Niezdolność do samoobsługi (30),
- f) Brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu (19),
- g) Ubóstwo i bieda (48),
- h) Brak akceptacji w środowisku (6),
- i) Utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgniacyjnych (29),
- j) Utrudniony dostęp do placówek medycznych (37),
- k) Utrudniony dostęp do placówek kulturalnych (11),
- l) Inne: Respondenci wskazali m.in.: brak dostosowanych mieszkań; utrudniony dostęp do rehabilitacji.

8. Jakie są według Pana/Pani główne potrzeby starszych osób w Państwa środowisku lokalnym? *Można wybrać kilka odpowiedzi:*

- a) Pomoc materialna (47),
- b) Wykonywanie ciężkich prac domowych (45),
- c) Dostarczanie gotowych obiadów do miejsca zamieszkania (32),
- d) Prowadzenie aktywizacji społecznej osób starszych, w tym edukacyjnej kulturalnej, sportowej, turystycznej, rekreacyjnej (29),
- e) Usługi opiekuńczo-pielęgniacyjne (64),
- f) Doradztwo i załatwianie spraw urzędowych (57),
- g) Wykonywanie wszystkich prac domowych (14),
- h) Wsparcie emocjonalne (49),
- i) Programy zdrowotne (26),
- j) Pobyt seniora w domu dziennego pobytu (8-godzinny pobyt od poniedziałku do piątku w placówce zapewniającej posiłki, zajęcia, rehabilitację ruchową, opiekę pielęgniarską, miejsce do wypoczynku, towarzystwo innych seniorów) (35),
- k) Możliwość uczestnictwa w klubie seniora (17),
- l) Uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych (22),

- m) Inne: Respondenci wskazali m.in.: brak możliwości przemieszczania się z powodu braku środków transportu tj. busów/autobusów.

OPIEKA ZDROWOTNA

9. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi:*

- a) Długo oczekiwanie w kolejce (76),
- b) Długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt) (96),
- c) Krótkie godziny przyjęć (31),
- d) Mała liczba lekarzy specjalistów (92),
- e) Ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych (27),
- f) Inne: Respondenci wskazali m.in.: znacznie utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów, Medycyny Pracy; brak możliwości wykonania USG na NFZ w Strzyżowie lub okolicy.

EDUKACJA

10. Jak ocenia Pan/Pani infrastrukturę edukacyjną w gminie?

- a) bardzo dobrze (7) b) dobrze (48) c) ani dobrze, ani źle (40) d) źle (13)

11. Czy ilość żłobków/przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca?

- a) tak (26) b) nie (49) c) nie wiem (33)

12. Czy oferta edukacyjna jest przystosowana do osób niepełnosprawnych?

- a) tak (16) b) nie (36) c) nie wiem (56)

13. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi:*

- a) Niedostateczny dostęp do placówek wychowania przedszkolnego (46),
- b) Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki (72),
- c) Niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne (45),
- d) Brak żłobków (43),
- e) Brak stołówek szkolnych (35),
- f) Niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych (63),
- g) Inne: Respondenci wskazali m.in.: mała ilość żłobków; brak atrakcyjnych kółek zainteresowań; brak bezpiecznych parkingów w pobliżu szkoły/przedszkola, głównie na terenie miasta.

14. Czy na terenie gminy jest wystarczająca liczba obiektów rekreacyjnych i sportowych?

15. Czy w gminie organizowane są imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym?

a) tak (45) b) nie (54) c) nie wiem (9)

16. Czy w gminie jest wystarczająca liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia kulturalne?

a) tak (39) b) nie (63) c) nie wiem (6)

17. Czy organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje, itp.) angażują się społecznie, np. udzielając pomocy potrzebującym lub organizując wydarzenia sportowe i kulturalne?

a) tak (30) b) nie (33) c) nie wiem (45)

18. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi:*

- a) Brak organizacji pozarządowych inspirujących działalność kulturalną i sportową (33),
- b) Niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic – brak systematycznych działań (54),
- c) Nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu (44),
- d) Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży (60),
- e) Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych (78),
- f) Brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych (57),
- g) Inne: Respondenci wskazali m.in.: mała wrażliwość społeczna na kulturę, brak koncertów, imprez tanecznych, zbyt mała ilość ścieżek rowerowych, brak dostępu do informacji o organizowanych wydarzeniach na terenie gminy.

Za najważniejsze problemy społeczne dotyczące gminy Strzyżów mieszkańcy uznali:

- wśród osób niepełnosprawnych:
 1. Bezrobocie – 51,9%,
 2. Utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji) – 47,2%,
 3. Utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej – 40,7%.
- wśród dzieci i młodzieży:
 1. Brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży – 63%,
 2. Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu – 43,5%,
 3. Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego – 37%.
- wśród rodzin:
 1. Bezrobocie – 52,8%,

2. Nieporadność życiowa – 50%,
3. Alkoholizm – 47,2%.

Główne przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych według ankietowanych to:

1. Niski poziom umiejętności wychowawczych – 61,1%,
 2. Uzależnienia – 60,2%,
 3. Niskie dochody – 59,3%.
- wśród osób starszych:
 4. Choroby – 66,7%,
 5. Izolacja społeczna (samotność) – 60,2%,
 6. Ubóstwo i bieda – 44,4%.

28,7% ankietowanych uznało, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) w gminie jest wystarczająca (wskazania tak i raczej tak), 48,1% osób badanych uważa, że oferta pomocy jest niewystarczająca (wskazania nie i raczej nie), 23,1% wskazało na odpowiedź „trudno powiedzieć”. Respondenci wskazywali również na potrzeby osób starszych w środowisku lokalnym. Najczęściej wymieniano:

1. Usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne – 59,3%,
 2. Doradztwo i załatwianie spraw urzędowych – 52,8%,
 3. Wsparcie emocjonalne – 45,4%.
- w obszarze opieki zdrowotnej:
 1. Długi okres oczekiwania na usługi medyczne – 88,9%,
 2. Mała liczba lekarzy specjalistów – 85,2%,
 3. Długie oczekiwania w kolejce – 70,4%.
 - w obszarze edukacji:

44,4% badanych oceniło dobrze, a 6,5% bardzo dobrze infrastrukturę edukacyjną w gminie. 24,1% odpowiedziało, że ilość żłobków/przedszkoli/szkół jest wystarczająca, natomiast 45,4% uznało ilość placówek za niewystarczającą. Według 33,3% ankietowanych oferta edukacyjna nie jest przystosowana do osób niepełnosprawnych, natomiast 14,8% uważa, że oferta jest dostosowana, 51,9% ankietowanych nie posiadało wiedzy na ten temat. Za najważniejsze problemy społeczne w obszarze edukacji ankietowani mieszkańcy uznali:

 1. Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki – 66,7%,

2. Niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych – 58,3%,
 3. Niedostateczny dostęp do placówek wychowania przedszkolnego – 42,6%.
- w obszarze sportu i kultury:

Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych na terenie gminy jest wystarczająca według 36,1% respondentów, a 61,1% uważa, że jest niewystarczająca. 41,7% ankietowanych potwierdza, że w gminie są organizowane imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym, 50% badanych uważa, że nie są organizowane tego typu imprezy. Jednocześnie 36,1% badanych uznało, że liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia jest wystarczająca, a 58,3% osób uważa, że jest niewystarczająca. Jeśli chodzi o działalność organizacji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje) angażujących się społecznie, 27,8% ankietowanych potwierdziło działalność organizacji pozarządowych, 41,7% respondentów nie posiadało wiedzy w tym zakresie. Główne problemy wskazane przez mieszkańców w ankiecie to:

 1. Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych – 72,2%,
 2. Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży – 55,6%,
 3. Brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych – 52,8%.

Jeśli według Pana/Pani pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu (poniżej przedstawione są problemy, wskazane przez ankietowanych):

- Kwestia opłat za śmieci,
- Wykorzystanie zasobów lokalowych świetlic wiejskich jako miejsca spotkań różnych grup mieszkańców,
- Problem zakłócania spokoju przez młodzież na stryżowskim Rynku, pod Domem Kultury, parkingach i innych miejscach publicznych także wiejskich (np. piski opon, spożywanie alkoholu, zaśmianie itp.),
- Zabezpieczenie placów zabaw przed dewastacją,
- Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży na obiektach sportowych, tj. plac zabaw i skatepark,
- Brak parkingów w mieście, szczególnie przy szkołach podstawowych,
- Poprawa dróg dojazdowych do domów,
- Brak zadbania o walory kulturalno-historyczne i miejsca, które mogą zachęcić potencjalnych turystów,

- Pytanie: czy powinien być w Strzyżowie basen odkryty,
- Promowanie edukacji historycznej naszego regionu,
- Budowa chodników,
- Pomoc finansowa parafiom w organizacji zaplecza na spotkania dla młodzieży i osób w średnim wieku, udzielenie wsparcia w dokonaniu remontów pomieszczeń, obiektów parafialnych (są to często obiekty zabytkowe, pomoc mogłaby dotyczyć pisania wniosków unijnych na renowacje, pozyskiwania środków na remonty); poszerzenie oferty kulturalnej o wydarzenia o charakterze religijnym.

Kolejną częścią ankiety były wymienione poniżej zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie gminy. Ankietowani zostali poproszeni o ocenę, używając skali od 1 do 10, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej cyfry ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zdaniem. Po uśrednieniu wyników, oceny respondentów przedstawiają się następująco:

1.	Utworzenie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych	5,56
2.	Utworzenie punktu pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych	5,99
3.	Utworzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej	5,75
4.	Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	6,11
5.	Mieszkania chronione, lokale socjalne	5,51
6.	Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych	7,15
7.	Stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	6,20
8.	Założenie grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych	6,47
9.	Założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	6,86
10.	Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	4,91
11.	Założenie wolontariatu	5,84
12.	Organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy	7,17
13.	Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	8,36
14.	Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych	7,70
15.	Stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	7,09

16.	Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	7,37
17.	Wydłużenie czasu pracy przedszkoli	6,45
18.	Poszerzenie oferty o oddział żłobkowy	6,82
19.	Zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych	6,46
20.	Edukacja rodzin	6,59
21.	Pozyskiwanie środków unijnych na kwestie społeczne	7,44
22.	Wykorzystanie budynków gminy na nowe inwestycje społeczne	7,58
23.	Zwiększenie ilości imprez sportowych i kulturalnych	7,40
24.	Działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy/wsi	7,28
25.	Zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	6,73
26.	Szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	8,06
27.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	7,39

Powyższa tabela ilustruje, jak wysoki priorytet przyznali ankietowani konkretnym zadaniom, mającym na celu rozwiązanie różnych problemów społecznych (skala od 1 do 10, ocena średnia grupy). Najwyższe oceny uzyskały:

- 1) Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów – 8,36,
- 2) Szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – 8,06,
- 3) Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych – 7,70.

Za zadania o najniższym priorytecie zostały uznane:

- 1) Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy – 4,91,
- 2) Mieszkania chronione, lokale socjalne – 5,51,
- 3) Utworzenie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych – 5,56.

Jeśli według Pana/Pani warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to proszę wymienić poniżej:

Cytowane wskazania respondentów w tym zakresie odnosiły się do następujących kwestii;

- Edukacja społeczeństwa w kwestiach wychowania, kultury, norm współżycia społecznego itd.
- Świetlice szkolne powinny pracować w okresie wakacji i ferii. Osoby które chcą pracować, a nie mają babci na emeryturze są pozbawione możliwości zarobku. W gminie nie ma wielu miejsc pracy, trzeba dojechać np. do Rzeszowa w związku z tym żłobki, przedszkola oraz świetlice szkolne powinny być dostępne co najmniej od 6:00 do 17:00.
- Na pewno więcej imprez kulturalnych, zawodów sportowych by angażować społeczeństwo lokalne.
- Myślę, że trzeba pochylić się nad przemocą w rodzinie, bo jest to zaniedbany problem, a także nad dziećmi, które wychowują się w takich rodzinach, a nie mają wsparcia i pomocy.
- Powinien powstać basen odkryty.
- Obecnie widoczny jest wzrost konieczności udzielania korepetycji przedmiotowych dla młodzieży, warto byłoby rozważyć utworzenie portalu ułatwiającego dostęp do korepetytorów, bądź zaangażować nauczycieli szkolnych w udzielaniu indywidualnej pomocy uczniom z trudnościami z poszczególnych przedmiotów.

6.3. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– atrakcyjność terenu, krajobrazu, – korzystne warunki przyrodnicze, – kultywowanie tradycji, – niski poziom przestępczości. edukacja, kultura, sport: – wysoki poziom szkolnictwa, – dobra infrastruktura edukacyjna, – istnienie placówek kulturalnych, – cykliczne wydarzenia kulturalne, – dobrze rozwinięta baza sportowa, – warunki sprzyjające rozwojowi sportu. pomoc społeczna: – profesjonalna kadra, – dobre rozpoznanie potrzeb środowiska	– ograniczona dostępność komunikacyjna, – niskie kompetencje cyfrowe osób starszych, – niewystarczająca infrastruktura społeczna, – problemy z dostępem do lekarzy specjalistów, – niewystarczająca dostępność doradztwa psychologiczno-prawnego, – rosnący wskaźnik obciążenia demograficznego, starzenie się społeczności lokalnej, – bariery architektoniczne utrudniające funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami. edukacja, kultura, sport: – ograniczone środki finansowe,

lokalnego, – wysoka jakość usług, – spadek liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia MGOPS, – stałe poszukiwanie nowych form pomocy dla klientów, poprzez działania w projektach. organizacje społeczne: – duża liczba organizacji pozarządowych, – aktywność organizacji pozarządowych, – wdrożone standardy współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi.	– brak nowoczesnego sprzętu komputerowego, – ograniczona oferta dla starszej aktywnej młodzieży, – niedopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rodziców. pomoc społeczna: – starzenie się społeczeństwa i pojawiające się problemy związane z koniecznością zapewnienia wsparcia seniorom, nowe zadania. organizacje społeczne: – niski poziom aktywności mieszkańców gminy, w tym zwłaszcza seniorów, – niewystarczająca infrastruktura społeczna.
SZANSE	ZAGROŻENIA
– dostępność zewnętrznych źródeł finansowania, – rozwój społeczeństwa obywatelskiego, – wzrost jakości usług edukacyjnych, – wsparcie socjalne osób starszych, – programy zdrowotne dla seniorów pozwalające na utrzymanie sprawności intelektualnej i fizycznej, – programy podnoszące umiejętności cyfrowe osób starszych, – spadek bezrobocia, – wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, – rozwój agroturystyki, – zwiększające się inwestycje komunikacyjne w gminie,	– migracja zarobkowa, – bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, – brak zabezpieczenia społecznego na wypadek choroby, starości, – wyuczona bezradność, roszczeniowość postaw, – ubożenie społeczeństwa, – starzenie się społeczeństwa, – niska świadomość ekologiczna, – rosnąca liczba osób niepełnosprawnych, – postępująca degradacja walorów krajobrazowych i przyrodniczych w skutek zanieczyszczenia środowiska – obniżanie wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej oraz wysoki poziom przyzwolenia społecznego do picia w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

IV. PLANOWANIE DZIAŁAŃ

1. Misja i wizja gminy Strzyżów

Misja

Gmina Strzyżów wspiera społeczność lokalną w celu kreowania równych szans rozwoju oraz tworzenia aktywnego lokalnego ośrodka społecznego i kulturalnego w czystej ekologicznie i atrakcyjnej turystycznie gminie.

Wizja rozwoju społecznego gminy Strzyżów:

Gmina bezpieczna o ustabilizowanej sytuacji ekonomicznej, wykorzystująca własne walory przyrodnicze i turystyczne. Gmina o zintegrowanej społeczności, której mieszkańcy i władze lokalne podejmują projekty i działania zapewniające trwały rozwój.

Kluczowym zadaniem władz gminy Strzyżów jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek patologii społecznych w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: sportu, rekreacji, turystyki, edukacji, kultury, opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.

2. Prognoza zmian w zakresie objętym strategią

Analiza szerokiego spektrum programów rozwoju, których wdrażanie będzie w perspektywie co najmniej najbliższych 10 lat oddziaływać na sytuację w gminie Strzyżów, pozwala prognozować, że w tym okresie pomoc społeczna stanowić będzie fundamentalny element w polityce zarówno państwa polskiego, jak i samorządu lokalnego. Będzie to efekt między innymi wprowadzenia w życie programu „Europa 2020”, w którym wiele uwagi poświęcono poprawie sytuacji w sferze społecznej.

Gmina Strzyżów, podobnie jak inne samorządy w Polsce, stanie wkrótce przed koniecznością zmierzenia się z nowymi problemami wynikającymi zarówno z uwarunkowań lokalnych, jak wpływu zewnętrznej sytuacji społeczno-polityczno-gospodarczej. Wśród czynników

zewnętrznych mających istotny wpływ na sytuację społeczną w gminie warto wymienić te, które wynikają z niekorzystnych perspektyw demograficznych – starzenie się społeczeństwa, migracji – zwłaszcza ludzi młodych, napływu imigrantów, niekorzystnych zmian w obszarze podstawowych wartości rodzinnych skutkujących rozpadem rodzin, w tym rodzin wielopokoleniowych, oraz innych nieznanych jeszcze dzisiaj zagrożeń.

Mając na względzie oddziaływania i problemy globalne, lokalna polityka społeczna w gminie Strzyżów musi uwzględniać narastający problem starzenia się społeczeństwa, zmiany systemu wartości, zmiany w strukturze rodziny, czy też powiększające się obszary zagrożeń funkcjonowania jednostki i rodziny. Można więc przyjąć, że pomoc społeczna będzie podlegać dużym przemianom zarówno w układzie instytucjonalnym, jak i zadaniowym. Rozwój sytuacji społecznej na terenie gminy będzie ściśle związany z rozwojem ekonomiczno-społecznym społeczności lokalnej. Uwzględniając przeprowadzoną diagnozę sytuacji społecznej w gminie Strzyżów oraz skalę i znaczenie społeczne ujawniających problemów, określono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań, które uwzględniają zagrożenia i problemy wynikające z sytuacji zewnętrznej, ale przede wszystkim biorą pod uwagę uwarunkowania lokalne.

Uwzględniając dostępne opracowania analityczne, wyniki ankiet oraz przeprowadzoną diagnozę lokalnej sytuacji w sferze społecznej, sformułowano prognozę przewidywanego rozwoju sytuacji w sferze społecznej.

W układzie celów strategicznych przedstawia się ona następująco:

- **Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu spowodowanemu: bezrobociem, ubóstwem, bezdomnością i uzależnieniami.**

prognozuje się:

- potrzeby niesienia pomocy osobom długotrwale pozostającym bez pracy, postępującą dezaktualizację kwalifikacji osób długotrwale bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo;
- dalsze rozwarstwienie materialne społeczeństwa;
- utrzymywanie się niedoboru pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin, rozproszenie i niewystarczający poziom integracji działań pomocowych świadczonych osobom dotkniętym przemocą, utrzymywanie się niewystarczającego poziomu profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom, utrzymywanie się zapotrzebowania na usługi edukacyjne dotyczące problemu przemocy oraz przeciwdziałania uzależnieniom;

- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: wzrost liczby osób uzależnionych, wzrost bezrobocia, a co za tym idzie wzrost liczby osób doświadczających problemu ubóstwa;

- **Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.**

prognozuje się:

- utrzymującą się niską dzietność rodzin;
- zwiększającą się liczbę rodzin niepełnych, wymagających wsparcia alimentacyjnego;
- niewystarczający w stosunku do narastających potrzeb poziom funkcjonowania systemu pieczy zastępczej;
- utrzymywanie się potrzeb w zakresie nieodpłatnych usług socjalnych i opiekuńczych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe w stosunku do rodzin;
- występowanie zjawiska niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w wychowaniu dzieci;
- działania profilaktyczne dotyczące skutków obniżania inicjacji seksualnej oraz spożywania alkoholu;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: problemy, zaburzenia i choroby psychiczne związane z lękiem oraz ograniczeniem kontaktów społecznych; problemy z przyswajaniem wiedzy, obniżenie poziomu wiedzy wśród dzieci i młodzieży związane z brakiem możliwości nauki stacjonarnej, wzrost zaburzeń koncentracji, uwagi, wzrost liczby osób uzależnionych w tym od Internetu; wzrost problemów uzależnień, wzrost problemów związanych z występowaniem różnych form przemocy w rodzinie;

- **Wspieranie działań służących poprawie jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych oraz utrzymanie ich w środowisku zamieszkania.**

prognozuje się:

- niewystarczającą jakość życia osób z niepełnosprawnością, występowanie sytuacji niepełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, występowanie stanu niewystarczającej integracji społecznej osób z niepełnosprawnością;
- występowanie istotnego odsetka osób bezrobotnych, dla których niepełnosprawność jest dodatkowym ograniczeniem w dostępie do zatrudnienia;

- utrzymywanie się potrzeb w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób z niepełnosprawnością i ich rodzin;
- utrzymywanie się potrzeb pomocy względem osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin;
- występowanie izolacji i wykluczenia z życia społecznego osób starszych;
- pogłębiające się ubóstwo osób starszych;
- wzrastające potrzeby w zakresie usług socjalnych i opiekuńczych w stosunku do osób starszych, zwłaszcza samotnie gospodarujących;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: problemy, zaburzenia i choroby psychiczne związane z lękiem oraz ograniczeniem kontaktów społecznych, wzrost wykluczenia osób starszych i niepełnosprawnych związany z izolacją społeczną;

• **Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i profesjonalizacja służb społecznych.**

prognozuje się:

- utrzymywanie się zapotrzebowania na nowe lub unowocześnione usługi świadczone przez przygotowane do tego podmioty sektora pozarządowego na rzecz osób oraz rodzin;
- występowanie potrzeb wymagających rozwiązań innowacyjnych dla obszaru polityki społecznej;
- tworzenie szerokich partnerstw lokalnych w celu rozwiązywania problemów społecznych;
- wzrost aktywności społecznej mieszkańców;
- utrzymywanie się rozproszenia inicjatyw i działań prowadzonych przez instytucje publiczne i prywatne;
- wystąpienie skutków związanych z epidemią COVID-19: obniżenie poziomu aktywności społecznej związane z ograniczeniem kontaktów społecznych;

Przedstawione powyżej prognozy pozwalają zdefiniować system działań, czyli strategię, która powinna być zrealizowana, aby ograniczyć skutki różnorodnych zagrożeń wynikających zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, naturalnych zjawisk biologicznych (np. niepełnosprawności), problemów cywilizacyjnych, jak i niedoskonałości lokalnego systemu polityki społecznej. Proponowana strategia będzie obejmować osiągnięcie celów nastawionych

na eliminację zagrożeń oraz poprawę sytuacji, która w czasie opracowywania Strategii została zidentyfikowana jako niekorzystna.

Wprowadzanie zmian społecznych na terenie gminy Strzyżów, poprzez realizację celów i zadań strategicznych, zaowocuje ograniczeniem skutków rozpoznanych problemów społecznych, intensyfikację rozwoju społeczno-gospodarczego gminy oraz poprawę jakości życia mieszkańców. Prognozuje się, że realizowane działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu problemów dotyczących społeczność lokalną.

Wdrożenie strategii spowoduje:

- poprawę bezpieczeństwa socjalnego obywateli oraz poprawę warunków ich życia,
- wzmocnienie kompetencji i potencjału osób, które ubiegają się o zatrudnienie,
- poprawę stanu zdrowia i sprawności fizycznej, w tym szczególnie osób starszych i niepełnosprawnych,
- poprawę jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych,
- zapewnienie dostępu do usług pielęgnacyjnych i opiekuńczych w środowisku zamieszkania, bez konieczności kierowania mieszkańców do DPS,
- wzmocnienie pozycji rodziny w społeczności lokalnej,
- zmniejszenie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie rozmiaru problemu uzależnień w gminie,
- stworzenie dogodnych warunków rozwoju dzieci i młodzieży.

Osiągnięcie prognozowanych zmian będzie możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej.

3. Cele i harmonogram realizacji

Celem strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu na dostrzegane deficyty.

Szczegółowa diagnoza i analiza sytuacji społecznej gminy Strzyżów połączona z badaniami

ankietowymi, pozwoliła wyodrębnić następujące cele strategiczne:

- 1. Zmniejszenie skali wykluczenia społecznego spowodowanego: bezrobociem, ubóstwem, bezdomnością i uzależnieniami.**
- 2. Budowanie systemu wsparcia rodzin oraz wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży.**
- 3. Poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych oraz utrzymanie ich w środowisku zamieszkania.**
- 4. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i profesjonalizacja służb społecznych.**

Następnie w ramach poszczególnych celów strategicznych wyodrębniono cele operacyjne i kierunki działań.

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Kierunki działań	Partnerzy	Budżet	Harmonogram realizacji						
					2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Zmniejszenie skali wykluczenia społecznego spowodowanego bezrobociem, ubóstwem, bezdomnością i uzależnieniami	Podejmowanie działań służących ograniczeniu skali długotrwałego bezrobocia i ubóstwa	Tworzenie i realizacja partnerskich programów przeciwdziałania ubóstwu i długotrwałemu bezrobociu	MGOPS, PUP, JST, NGO, CIS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x
		Integracja i intensyfikacja działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy służących aktywizacji beneficjentów pomocy społecznej, np. prac społecznie użytecznych, staży zawodowych, prac interwencyjnych	MGOPS, PUP, JST, NGO, CIS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych	MGOPS, PUP, NGO, CIS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x
		Usługi doradztwa zawodowego oraz poradnictwa psychologicznego, spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne	MGOPS, PUP, JST, NGO, CIS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x
		Tworzenie sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów tworzących miejsca pracy	MGOPS, PUP, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja NGO	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x

		Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju sektora ekonomii społecznej	JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne			X	X	X	X	X
	Rozwijanie gminnego modelu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności	Systematyczne monitorowanie problemu bezdomności i zabezpieczanie pomocy doraźnej osobom bezdomnym	MGOPS, JST, GKRPA, ZI, Policja, NGO, CIS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej, psychologicznej, reintegracji społecznej i zawodowej, w szczególności przy wykorzystaniu indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności	MGOPS, JST, GKRPA, ZI, Policja, NGO, CIS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
	Rozbudowa i wzmacnianie systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień	Rozwijanie systemu pomocy rodzinom z problemem uzależnienia oraz dotkniętych przemocą poprzez kompleksowość i interdyscyplinarność podejmowanych działań	MGOPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, CIS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Podjęcie działań w zakresie edukacji i promowania zdrowego – trzeźwego stylu życia. Promocja życia	MGOPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO,	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

		bez alkoholu, narkotyków i innych substancji uzależniających	BPGiM, DK „Sokół”, CIS								
		Prowadzenie działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców mających zarówno charakter edukacyjny, jak i dostarczających alternatywnych form spędzania wolnego czasu	MGOPS, JST, GKRPA, Oświata, ZI, Policja, NGO, BPGiM, DK „Sokół”	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe	MGOPS, JST, GKRPA, ZI, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Podjęmowanie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin	MGOPS, JST, GKRPA, ZI, NGO, CIS	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
Budowanie systemu wsparcia rodzin oraz wspomagania rozwoju dzieci i młodzieży.	Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Wspieranie rodzin w zakresie zabezpieczenia potrzeb bytowych	MGOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez działania edukacyjne (organizacja warsztatów, szkoleń)	MGOPS, NGO, Oświata	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-	MGOPS, NGO	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

		-wychowawczych poprzez pomoc rodziny wspierającej										
		Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania. Organizacja zajęć z wczesnego wspomagania rozwoju	NGO, Oświata, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka	NGO, Oświata, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
	Tworzenie warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	Zapewnienie odpowiedniej pomocy socjalnej (ubranie, wyżywienie, wyprawka szkolna itp.) dzieciom z rodzin ubogich	MGOPS, NGO, Oświata, JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie pomocy psychologicznej, korekcyjno-kompensacyjnej dzieciom przejawiającym trudności w nauce	MGOPS, NGO, Oświata, JST, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów, olimpiad	NGO, Oświata, BPGiM, DK „Sokół”	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Rozwijanie bazy edukacyjnej, służącej realizowaniu zainteresowań oraz zagospodarowaniu czasu	Oświata, JST, NGO, BPGiM, DK „Sokół”, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x

		wolnego dzieciom i młodzieży										
	Popularyzacja aktywnego wypoczynku przez uprawianie sportu i rekreację	Organizacja zawodów sportowych	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych	Oświata, JST, NGO, KS, BPGiM, DK „Sokół”	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców miasta	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja kampanii promujących aktywny styl życia	Oświata, JST, NGO, KS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
	Zapewnienie pomocy rodzinom z dysfunkcjami w przezwyciężaniu trudności	Realizacja działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców wykazujących braki w tym zakresie	MGOPS, NGO, Oświata, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Intensyfikacja pracy socjalnej	MGOPS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Podejmowanie działań zmierzających do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	MGOPS, NGO, Policja	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Wykorzystanie instytucji asystentów rodziny do pracy nad przywróceniem	MGOPS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x

		prawidłowego funkcjonowania rodziny										
		Rozwijanie interdyscyplinarności w działaniach podejmowanych na rzecz wsparcia rodzin	MGOPS, NGO, Oświata, JST, GKRPA, Policja	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
	Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Organizacja konkursów o tematyce kulturalnej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta	NGO, Oświata, JST, BPGiM, DK „Sokół”	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Rozwijanie wśród mieszkańców miasta, w tym szczególnie dzieci i młodzieży, różnorodnych zainteresowań poprzez organizację warsztatów (warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie i inne), kół zainteresowań	NGO, Oświata, JST, BPGiM, DK „Sokół”	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Organizacja konkursów o tematyce regionalnej, prezentacja twórców ludowych.	NGO, Oświata, JST, BPGiM, DK „Sokół”	Środki własne i zewnętrzne			x	x	x	x	x	x
Poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych oraz utrzymanie ich	Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób	Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb ilości i jakości usług opiekuńczych	MGOPS, JST, NGO, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x

w środowisku zamieszkania	starszych	Zapewnienie osobom starszym potrzebującym całodobowej instytucjonalnej pomocy i miejsc w domach pomocy społecznej	MGOPS, JST, NGO, ŚDS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x
		Umożliwienie osobom starszym zamieszkania w mieszkaniach wspomaganych	MGOPS, JST, NGO	Środki własne i zewnętrzne						x	x
		Wspieranie funkcjonowania ośrodków wsparcia dla osób starszych, niepełnosprawnych	JST, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne						x	x
		Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej i szerzenie potrzeby zwiększenia opieki geriatrycznej	MGOPS, JST, NGO Służba zdrowia, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne					x	x	x
		Organizacja i wspieranie działalności wolontariatu na rzecz osób starszych	MGOPS, JST, NGO, oświata, BPGiM, DK „Sokół”, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne				x	x	x	x
	Tworzenie oferty edukacyjnej skierowanej do osób starszych	Opracowywanie i realizacja programów promujących zdrowie wśród seniorów i aktywne spędzanie wolnego czasu	JST, NGO Służba zdrowia, BPGiM, DK „Sokół”, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne		x	x	x	x	x	x

		Opracowywanie i realizacja programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych w szczególności e-wykluczeniu	JST, NGO, BPGiM, DK „Sokół”, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne				X	X	X	X
		Wspieranie działalności edukacyjnej dla seniorów	JST, NGO, BPGiM, DK „Sokół”, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne			X	X	X	X	X
	Wspieranie aktywności społecznej promującej integrację wewnątrz- i międzypokoleniową	Wspieranie działalności klubu seniora	JST, NGO, BPGiM, DK „Sokół”	Środki własne i zewnętrzne				X	X	X	X
		Wsparcie i promocja aktywności kulturalnej, fizycznej i rekreacyjnej osób starszych	JST, NGO, BPGiM, DK „Sokół”, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Opracowywanie i realizacja programów promujących integrację międzypokoleniową	MGOPS, JST, NGO, BPGiM, DK „Sokół”, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne				X	X	X	X
	Działania na rzecz partycypacji społecznej osób starszych	Budowanie pozytywnego wizerunku starości	MGOPS, JST, NGO, BPGiM, DK „Sokół”, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Promowanie uczestnictwa osób starszych w organizacjach pozarządowych	MGOPS, JST, NGO, BPGiM, DK „Sokół”, ŚDS, DD	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

			Senior-Wigor									
	Realizacja działań w dziedzinie promocji zdrowia	Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących zdrowy styl życia	MGOPS, NGO, oświata, służba zdrowia, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych, zdrowotnych przeciwdziałających niepełnosprawności	MGOPS, NGO, służba zdrowia, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
	Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług społecznych, w tym opieki i rehabilitacji	Organizacja rehabilitacji	służba zdrowia, NGO, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Wspieranie funkcjonowania i tworzenia środowiskowych form pomocy osobom niepełnosprawnym	MGOPS, JST, NGO, PCPR, służba zdrowia, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
	Integracja ze środowiskiem osób niepełnosprawnych	Wspieranie działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i zatrudnianie osób niepełnosprawnych	PUP, NGO, CIS	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x
		Umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywnego udziału w działalności sportowej i kulturalnej	MGOPS, JST, NGO, KS, BPGiM, DK „Sokół”, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x	x

		Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów osób niepełnosprawnych	MGOPS, JST, NGO, PCPR, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x
		Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji poprzez realizację kształcenia integracyjnego i specjalnego	MGOPS, JST, NGO, PCPR, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x
		Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym	JST	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x
		Wspieranie funkcjonowania mieszkaniostwa wspomaganego dla osób niepełnosprawnych	MGOPS, JST, NGO, PCPR, ŚDS, DD Senior-Wigor	Środki własne i zewnętrzne						x	x
Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i profesjonalizacja służb społecznych	Wspieranie działalności grup obywatelskich i organizacji pozarządowych	Wsparcie organizacji pozarządowych w tym doradztwo prawne, finansowe i lokalowe oraz świadczenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe	NGO, JST, BPGiM, DK „Sokół”	Środki własne i zewnętrzne	x	x	x	x	x	x	x

		Zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych	MGOPS, JST, BPGiM, DK „Sokół”	Środki własne i zewnętrzne			X	X	X	X	X
		Zwiększenie koordynacji współdziałania z organizacjami pozarządowymi	MGOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne		X	X	X	X	X	X
		Popularyzacja interdyscyplinarnego modelu pracy	MGOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X
		Umożliwianie pracownikom instytucji pomocy społecznej możliwości podnoszenia kwalifikacji i superwizji	MGOPS, NGO, JST	Środki własne i zewnętrzne	X	X	X	X	X	X	X

Odpowiedzialne za realizację powyższych celów i zadań są wszystkie instytucje i organizacje działające w gminie Strzyżów w obszarze polityki społecznej.

4. Ramy finansowe strategii

Każdy podmiot z terenu gminy będący realizatorem zadań w ramach strategii planuje środki finansowe niezbędne do ich prawidłowej realizacji. Nie stanowią one jedynie części składowej budżetu Gminy, ale także dotacje ze źródeł zewnętrznych, pozyskiwanych samodzielnie przez realizatorów. Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej Strategii będą:

- budżet Gminy Strzyżów,
- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- inne środki.

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Strzyżów przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2018–2019 opracowaną na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2018 i 2019 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego – zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Dla przygotowania niniejszej projekcji w modułach przyjęto założenia wynikające z prognoz: demograficznej, wydatków na pomoc społeczną, zmiany przepisów w zakresie pomocy społecznej oraz realizacji inwestycji w zakresie polityki społecznej w gminie.

W prognozie na lata 2021–2027 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych własnych MGOPS w Strzyżowie i Banku Danych Lokalnych GUS.

Lp.	rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie pomocy społecznej w zł
1.	2021	37 399 331,00
2.	2022	38 334 314,00
3.	2023	39 292 671,00
4.	2024	40 274 987,00
5.	2025	41 281 861,00
6.	2026	42 313 907,00
7.	2027	43 371 754,00

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie Strzyżów przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków na politykę edukacyjną, kulturalną i wsparcie działalności organizacji pozarządowych w latach 2018–2019 opracowaną na podstawie oceny wydatków za rok 2018 i 2019 przy uwzględnieniu ryzyka finansowego – zmiana przepisów, wzrost wydatków, inflacja.

Lp.	rok	Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki edukacyjnej w zł	Prognoza wydatków finansowych w zakresie polityki kulturalnej w zł	Prognoza wydatków finansowych w zakresie wsparcia organizacji pozarządowych w zł
1.	2021	35 104 200,00	2 964 139,00	394 625,00
2.	2022	35 981 805,00	3 038 242,00	404 490,00
3.	2023	36 881 350,00	3 114 198,00	414 602,00
4.	2024	37 803 383,00	3 192 052,00	424 967,00
5.	2025	38 748 467,00	3 271 853,00	435 591,00
6.	2026	39 717 178,00	3 353 649,00	446 480,00
7.	2027	40 710 107,00	3 437 490,00	457 642,00

5. Programy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Strzyżów na lata 2021–2027 będzie realizowana w obszarze pomocy społecznej w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- Program współpracy Gminy Strzyżów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Strzyżów,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Strzyżów.

V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII

1. System monitorowania strategii

Monitoringiem i ewaluacją objęte będą postępy w realizacji Strategii na dwóch poziomach: poszczególnych kierunków działań oraz celów operacyjnych i strategicznych. Zarządzanie realizacją strategii należy do MGOPS w Strzyżowie. Monitoring prowadzony będzie przez zespół oceniający powołany zarządzeniem Burmistrza Strzyżowa, a w jego skład wejdą m.in. przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współpracujących w jej realizacji. Poziom osiągnięcia każdego celu operacyjnego, poszczególnych zadań i projektów będzie mierzony raz na dwa lata, poczynając od 2022 roku.

Informacja z realizacji Strategii będzie przedstawiana Burmistrzowi Strzyżowa.

Istotny element systemu monitorowania stanowić będzie sporządzanie sprawozdania z planu realizacyjnego wraz ze wskazaniem zadań zrealizowanych, zrealizowanych częściowo i nierozpoczętych oraz identyfikacją przyczyn problemów i prezentacją propozycji ich przezwyciężenia.

Wskaźnikami oceny monitorowania celów strategicznych i szczegółowych Strategii będą przykładowo:

Cele operacyjne	Kierunki działań	Wskaźniki
Podejmowanie działań służących ograniczeniu skali długotrwałego bezrobocia i ubóstwa	Tworzenie i realizacja partnerskich programów przeciwdziałania ubóstwu i długotrwałemu bezrobociu	– liczba programów dot. przeciwdziałania ubóstwu i bezrobociu, – liczba osób uczestniczących w ww. programach
	Integracja i intensyfikacja działań z zakresu pomocy społecznej i instytucji rynku pracy służących aktywizacji beneficjentów pomocy społecznej, np. prac społecznie użytecznych, staży zawodowych, prac interwencyjnych, robót publicznych	– liczba zaktywizowanych beneficjentów pomocy społecznej – liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych, interwencyjnych, robót publicznych – liczba zorganizowanych staży zawodowych

	Prowadzenie kursów i szkoleń zawodowych dla osób dorosłych	– liczba szkoleń
	Usługi doradztwa zawodowego oraz poradnictwa psychologicznego, spotkania indywidualne, prelekcje, warsztaty grupowe, inne	– liczba godzin poradnictwa zawodowego – liczba przeprowadzonych warsztatów grupowych
	Tworzenie sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów tworzących miejsca pracy	– liczba i rodzaj podjętych działań sprzyjających inwestorom tworzącym nowe miejsca pracy
	Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju sektora ekonomii społecznej	– liczba i rodzaj podjętych działań sprzyjających zainteresowanym utworzeniem podmiotów ekonomii społecznej
Rozwijanie gminnego modelu przeciwdziałania i wychodzenia z bezdomności	Systematyczne monitorowanie problemu bezdomności i zabezpieczanie pomocy doraźnej osobom bezdomnym	– liczba osób bezdomnych na terenie gminy – liczba osób bezdomnych, którym udzielono pomocy doraźnej
	Zapewnienie osobom bezdomnym schronienia, pomocy socjalnej, psychologicznej, reintegracji społecznej i zawodowej, w szczególności przy wykorzystaniu indywidualnych planów wychodzenia z bezdomności	– liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie, pomoc socjalną, psychologiczną – liczba osób bezdomnych, które uczestniczyły w reintegracji społecznej i zawodowej – liczba osób, które realizowały indywidualne plany wychodzenia z bezdomności
Rozbudowa i wzmacnianie systemu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień	Rozwijanie systemu pomocy rodzinom z problemem uzależnienia oraz dotkniętych przemocą poprzez kompleksowość i interdyscyplinarność podejmowanych działań	– liczba podjętych działań przez ZI i grupy robocze, GKRPA – liczba osób objętych pomocą
	Podjęcie działań w zakresie edukacji i promowania zdrowego – trzeźwego stylu życia. Promocja życia bez alkoholu, narkotyków i innych substancji	– liczba i rodzaj przeprowadzonych działań edukacyjnych – liczba osób uczestniczących

	uzależniających	w programach edukacyjnych
	Prowadzenie działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci, młodzieży i rodziców mających zarówno charakter edukacyjny jak i dostarczających alternatywnych form spędzania wolnego czasu	– liczba przeprowadzonych działań profilaktycznych – liczba uczestników biorących udział w działaniach edukacyjnych
	Tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających sytuacje kryzysowe	– liczba utworzonych grup wsparcia
	Podejmowanie działań w zakresie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin	– liczba udzielonych porad – liczba osób, które korzystały z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej
Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	Wspieranie rodzin w zakresie zabezpieczenia potrzeb bytowych	– liczba rodzin objętych wsparciem
	Podnoszenie kompetencji i kwalifikacji wychowawczych rodziców i opiekunów poprzez działania edukacyjne (organizacja warsztatów, szkoleń)	– liczba warsztatów, szkoleń – liczba uczestników
	Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych poprzez pomoc rodziny wspierającej	– liczba rodzin objętych wsparciem
	Prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci z zaburzeniami zachowania	– liczba funkcjonujących grup – liczba dzieci uczestniczących w spotkaniach grup socjoterapeutycznych
	Zapewnienie dostępności do opieki przedszkolnej i żłobka	– liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym – liczba dostępnych miejsc w przedszkolach, – liczba dostępnych miejsc w żłobkach
Tworzenie warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	Zapewnienie odpowiedniej pomocy socjalnej (ubranie, wyżywienie, wyprawka szkolna itp.) dzieciom z rodzin ubogich	– liczba dzieci z rodzin ubogich, które otrzymały wsparcie
	Zapewnienie pomocy psychologicznej, korekcyjno-	– liczba dzieci objętych pomocą psychologiczną

	-kompensacyjnej dzieciom przejawiającym trudności w nauce	– liczba godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych
	Prowadzenie prac z uczniem zdolnym poprzez zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, przygotowanie do konkursów, olimpiad	– liczba godzin zajęć pozalekcyjnych – liczba uczniów biorących udział w zajęciach pozalekcyjnych
	Rozwijanie bazy edukacyjnej, służącej realizowaniu zainteresowań oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieciom i młodzieży	– ilość i rodzaj przeprowadzonych modernizacji, zakupionych sprzętów i pomocy dydaktycznych
Popularyzacja aktywnego wypoczynku przez uprawianie sportu i rekreację	Organizacja zawodów sportowych	– liczba zorganizowanych zawodów sportowych
	Prowadzenie treningów dla członków klubów sportowych	– liczba osób biorących udział w treningach
	Organizacja wycieczek turystyczno-krajoznawczych	– liczba zorganizowanych wycieczek – liczba osób uczestniczących w wycieczkach
	Organizacja zajęć sportowych dla mieszkańców miasta	– liczba zorganizowanych zajęć sportowych – liczba osób uczestniczących w zajęciach sportowych
	Organizacja kampanii promujących aktywny styl życia	– liczba zorganizowanych kampanii promocyjnych
Zapewnienie pomocy rodzinom z dysfunkcjami w przezwyciężaniu trudności	Realizacja działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców wykazujących braki w tym zakresie	– liczba działań służących podnoszeniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych – liczba rodziców biorących udział w ww. działaniach
	Intensyfikacja pracy socjalnej	– liczba rodzin objętych pracą socjalną
	Podjęmowanie działań zmierzających do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej	– liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które powróciły do rodziny biologicznej
	Wykorzystanie instytucji asystentów rodziny do pracy nad przywróceniem prawidłowego funkcjonowania rodziny	– liczba asystentów udzielających wsparcia – liczba osób/rodzin korzystających z wsparcia asystenta rodziny
	Rozwijanie interdyscyplinarności	– liczba podejmowanych

	w działaniach podejmowanych na rzecz wsparcia rodzin	działań
Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego	Organizacja konkursów o tematyce kulturalnej dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców miasta	– liczba zorganizowanych konkursów – liczba dzieci, młodzieży i dorosłych biorących udział w konkursach
	Rozwijanie wśród mieszkańców gminy, w tym szczególnie dzieci i młodzieży, różnorodnych zainteresowań poprzez organizację warsztatów (warsztaty taneczne, muzyczne, wokalne, plastyczne, teatralne, fotograficzne, dziennikarskie i inne), kół zainteresowań	– liczba zorganizowanych warsztatów – liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w poszczególnych warsztatach
	Organizacja konkursów o tematyce regionalnej, prezentacja twórców ludowych	– liczba konkursów – liczba spotkań, prezentacji twórców ludowych
Rozwijanie usług społecznych na rzecz osób starszych	Zapewnienie odpowiedniej do potrzeb ilości i jakości usług opiekuńczych	– liczba świadczonych usług opiekuńczych – liczba beneficjentów usług opiekuńczych
	Zapewnienie osobom starszym potrzebującym całodobowej instytucjonalnej pomocy i miejsc w domach pomocy społecznej	– liczba osób umieszczonych w DPS
	Umożliwienie osobom starszym zamieszkania w mieszkaniach wspomaganych	– liczba osób starszych zamieszkałych w mieszkaniach wspomaganych
	Współpraca z zakładami opieki zdrowotnej i szerzenie potrzeby zwiększenia opieki geriatrycznej	– liczba i rodzaj podjętej współpracy w zakresie zwiększenia opieki geriatrycznej
	Organizacja i wspieranie działalności wolontariatu na rzecz osób starszych	– liczba wolontariuszy działających na rzecz osób starszych
Tworzenie oferty edukacyjnej skierowanej do osób starszych	Opracowywanie i realizacja programów promujących zdrowie wśród seniorów i aktywne spędzanie wolnego czasu	– liczba programów – liczba osób uczestniczących w programie
	Opracowywanie i realizacja programów edukacyjnych podnoszących kompetencje osób starszych w szczególności e-kompetencje	– liczba programów edukacyjnych przeciwdziałających wykluczeniu osób starszych – liczba osób

		uczestniczących w programie
	Wspieranie działalności edukacyjnej dla seniorów	– liczba i rodzaj udzielonego wsparcia
Wspieranie aktywności społecznej promującej integrację wewnątrz- i międzypokoleniową	Wspieranie działalności klubu seniora	– rodzaj udzielonego wsparcia – liczba osób uczestniczących w spotkaniach Klubów Seniora
	Wsparcie i promocja aktywności kulturalnej, fizycznej i rekreacyjnej osób starszych	– liczba działań promujących aktywność kulturalną, fizyczną i rekreacyjną osób starszych
	Opracowywanie i realizacja programów promujących integrację międzypokoleniową	– liczba opracowanych programów promujących integrację międzypokoleniową
Działania na rzecz partycypacji społecznej osób starszych	Budowanie pozytywnego wizerunku starości	– liczba przeprowadzonych kampanii dot. budowania pozytywnego wizerunku starości
	Promowanie uczestnictwa osób starszych w organizacjach pozarządowych	– liczba akcji promocyjnych – liczba osób starszych w organizacjach pozarządowych
Realizacja działań w dziedzinie promocji zdrowia	Prowadzenie kampanii edukacyjnych promujących zdrowy styl życia	– liczba przeprowadzonych kampanii
	Opracowywanie i wdrażanie programów profilaktycznych, zdrowotnych przeciwdziałających niepełnosprawności	– liczba programów – liczba osób uczestniczących w programie
Zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do usług społecznych, w tym opieki i rehabilitacji	Organizacja rehabilitacji	– liczba osób korzystających z rehabilitacji
	Wspieranie funkcjonowania i tworzenia środowiskowych form pomocy osobom niepełnosprawnym	– liczba działań wspierających
Integracja ze środowiskiem osób niepełnosprawnych	Wspieranie działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową i zatrudnianie osób niepełnosprawnych	– liczba działań wspierających
	Umożliwienie osobom	– liczba działań

	niepełnosprawnym aktywnego udziału w działalności sportowej i kulturalnej	wspierających
	Organizowanie spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów osób niepełnosprawnych	– liczba zorganizowanych spotkań, konsultacji, konferencji dotyczących problemów osób niepełnosprawnych
	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do edukacji poprzez realizację kształcenia integracyjnego i specjalnego	– liczba osób niepełnosprawnych objętych kształceniem integracyjnym i specjalnym
	Likwidacja barier m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych, utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym	– liczba zlikwidowanych barier
	Wspieranie funkcjonowania mieszkalnictwa wspomaganego dla osób niepełnosprawnych	– liczba i rodzaj udzielonego wsparcia
Wspieranie działalności grup obywatelskich i organizacji pozarządowych	Wsparcie organizacji pozarządowych w tym doradztwo prawne, finansowe i lokalowe oraz świadczenie poradnictwa dla organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe	– liczba udzielonego wsparcia
	Zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych	– liczba zleconych zadań
	Zwiększenie koordynacji współdziałania z organizacjami pozarządowymi	– liczba wspólnych działań
	Popularyzacja interdyscyplinarnego modelu pracy	– liczba podejmowanych działań
	Umożliwianie pracownikom instytucji pomocy społecznej możliwości podnoszenia kwalifikacji i superwizji	– liczba pracowników uczestniczących w kursach i szkoleniach podnoszących kwalifikacje

2. Ewaluacja strategii

Ewaluacja strategii będzie to systematyczna i obiektywna ocena zaplanowania, wdrożenia i rezultatów strategii. Celem ewaluacji GSRPS jest określenie adekwatności i stopnia osiągnięcia celów, efektywności, skuteczności, wpływu i trwałości.

Ewaluacja stanowić będzie ocenę przedsięwzięć w kontekście ich wyniku, wpływu oraz potrzeb, które miały zaspokajać. W tym ujęciu celem ewaluacji będzie weryfikacja osiągnięć danego przedsięwzięcia w realizacji do zaplanowanych oczekiwań oraz wykorzystanie uzyskanych w ten sposób informacji i doświadczeń przy projektowaniu i planowaniu podobnych działań w przyszłości. Rekomendacje i wnioski formułowane będą w oparciu o określone standardy i kryteria.

- osiągnięcie celów operacyjnych może być przedstawione poprzez produkty (np. dostarczenie określonej liczby szkoleń dla osób długotrwale bezrobotnych);
- realizacja celów szczegółowych/zadań może być przedstawiona poprzez rezultaty (np. osiągnięcia poprawy – w wyniku zrealizowanych szkoleń – w zakresie możliwości zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych);
- realizacja celów ogólnych/strategicznych może być przedstawiona poprzez wyniki oddziaływania strategii (np.: ograniczenia bezrobocia wśród osób wcześniej długotrwale bezrobotnych);

Ewaluacja oceniać będzie wszystkie elementy logiki interwencji strategii – zarówno dla poziomu działań, produktów, rezultatów i oddziaływań, jak i na poziomie wszystkich rodzajów celów danej interwencji.

Zasadniczym celem ewaluacji będzie stałe doskonalenie skuteczności i efektywności interwencji publicznej, rozumiane w kategoriach pozytywnych efektów społecznych lub gospodarczych związanych bezpośrednio z realizacją danej strategii. Celem ewaluacji będzie przede wszystkim uzyskanie niezależnej opinii na temat rzeczywistych lub potencjalnych sukcesów strategii oraz czynników, które przyczyniły się do osiągnięcia danych rezultatów. Jednym z celów ewaluacji jest również wymiar edukacyjny, to analiza mechanizmów działania strategii, próba identyfikacji dobrych praktyk w zarządzaniu strategią i ich upowszechnienie czy też analiza popełnionych błędów celem ich uniknięcia w przyszłości.

Kryteria ewaluacji

Jednym z ważnych elementów etapu planowania ewaluacji będzie podjęcie decyzji, w jaki sposób ma być dokonana ocena, jakie kryteria ewaluacji powinny być zastosowane do określonego badania. Główne kryteria ewaluacji:

- trafność,
- efektywność,
- skuteczność,
- oddziaływanie/użyteczność,
- trwałość.

Proces ewaluacji

Ewaluacja strategii jest procesem wieloetapowym, na który składa się: planowanie, projektowanie, realizacja, raportowanie, wykorzystanie wyników ewaluacji.

Planowanie ewaluacji GSRPS obejmie następujące etapy:

- określenie celu (lub celów): zdefiniowanie problemów oraz podstawowych kryteriów ewaluacji, dzięki czemu otrzymamy odpowiedź na pytanie: po co przeprowadzamy ewaluację;
- wyznaczenie czasu badania: etapu w cyklu realizacji strategii, który będzie podlegał ewaluacji i wstępnego harmonogramu ewaluacji (rozpoczęcia, zakończenia, terminu dostarczenia raportu z ewaluacji);
- wskazanie zakresu: przedmiotowego (strategii poddanej ewaluacji lub innych obszarów interwencji czy zagadnień horyzontalnych); czasowego; terytorialnego oraz określenie zasobów potrzebnych do realizacji badania;
- wybór odbiorców: w zależności od sprecyzowania grup docelowych strategii czy innych zainteresowanych stron;
- identyfikacja dostępnych danych wyjściowych, czyli dokumentów programowych, raportów z monitoringu strategii, danych statystycznych, wyników wcześniejszych ewaluacji.

Załączniki

Ankieta – Wypracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Szanowni Mieszkańcy Gminy

Urząd Gminy przystąpił do wypracowania **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych**. Strategia i program sprecyzują i zweryfikują najważniejsze problemy społeczne w naszej gminie, a także określą sposoby ich rozwiązywania. Aby trafnie określić cele i zadania do realizacji potrzebna jest współpraca całej społeczności gminy. Prosimy o poważne potraktowanie ankiety i przemyślane odpowiedzi na zawarte w niej pytania. **Uwaga! Ankieta jest anonimowa!**

Metryczka (proszę wstawić X przy wybranej odpowiedzi):

Płeć: Kobieta ☐ Mężczyzna ☐

Wiek: 13–16 ☐ 17–25 ☐ 26–59 ☐ 60 i więcej ☐

Zawód: uczeń ☐ rolnik ☐ przedsiębiorca ☐ pracownik umysłowy ☐ pracownik fizyczny ☐ emeryt/rencista ☐ bezrobotny ☐ inny (jaki?) ☐

Wykształcenie:

podstawowe ☐ zawodowe ☐ średnie ☐ policealne ☐ wyższe ☐

1. Jak ocenia Pan/Pani istotność wymienionych problemów społecznych w swoim miejscu zamieszkania? Proszę wybrać jedną odpowiedź przy każdym z zagadnień.

Problemy społeczne	Bardzo poważny	Poważny	Umiarkowany	Znikomy	Nie występuje
Bezrobocie					
Ubóstwo					
Alkoholizm					
Narkomania					
Problemy mieszkaniowe					
Zanieczyszczenie środowiska					
Przestępczość					
Starzenie się społeczeństwa					
Przemoc w rodzinie					

Niepełnosprawność					
Bezdomność					

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

2. Jakie problemy społeczne osób niepełnosprawnych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ Brak akceptacji w środowisku
- ☐ Izolacja rodzinna (odrzućenie)
- ☐ Utrudniony dostęp do świadczeń medycznych (np. do rehabilitacji)
- ☐ Brak oferty zajęć kulturalnych, edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych
- ☐ Brak zorganizowanych form spędzania czasu
- ☐ Ubóstwo i bieda
- ☐ Bezrobocie
- ☐ Utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgniacyjnych
- ☐ Utrudniony dostęp do budynków użyteczności publicznej
- ☐ Inne (jakie?)

DZIECI I MŁODZIEŻ

3. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ Brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- ☐ Przemoc ze strony rodziców
- ☐ Przemoc rówieśnicza
- ☐ Zaniedbania wychowawcze
- ☐ Zaniedbania socjalne (niedożywienie, higiena)
- ☐ Używanie alkoholu
- ☐ Palenie papierosów
- ☐ Zażywanie narkotyków, dopalaczy
- ☐ Chuligaństwo i przestępczość
- ☐ Brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży,
- ☐ Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu
- ☐ Ograniczony dostęp do placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,

- ☐ Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego
- ☐ Inne (jakie?)

RODZINY

4. Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ Nieporadność życiowa
- ☐ Ubóstwo
- ☐ Bezrobocie
- ☐ Alkoholizm
- ☐ Bezradność opiekuńczo-wychowawcza
- ☐ Niedostateczny dostęp do poradnictwa psychologiczno-prawnego
- ☐ Niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami
- ☐ Zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych
- ☐ Inne (jakie?)

5. Jakiego Pana/Pani zdaniem są przyczyny bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych? *Można wybrać kilka odpowiedzi.*

- ☐ Ubóstwo
- ☐ Niski poziom umiejętności wychowawczych
- ☐ Uzależnienia
- ☐ Przemoc w rodzinie
- ☐ Wielodzietność
- ☐ Niepełnosprawność/długotrwała choroba
- ☐ Niskie dochody
- ☐ Niepełna rodzina
- ☐ Inne, jakie?.....

SENIORZY

6. Czy uważa Pan/Pani, że oferta pomocy osobom starszym (opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze) jest wystarczająca w gminie?

- a) tak b) raczej tak c) raczej nie d) nie e) trudno powiedzieć

7. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ Izolacja społeczna (samotność)
- ☐ Izolacja rodzinna (odrzućenie)
- ☐ Niepełnosprawność
- ☐ Choroby
- ☐ Niezdolność do samoobsługi
- ☐ Brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu
- ☐ Ubóstwo i bieda
- ☐ Brak akceptacji w środowisku
- ☐ Utrudniony dostęp do usług opiekuńczo-pielęgnacyjnych
- ☐ Utrudniony dostęp do placówek medycznych
- ☐ Utrudniony dostęp do placówek kulturalnych
- ☐ Inne (jakie?)

8. Jakie są według Pana/Pani główne potrzeby starszych osób w Państwa środowisku lokalnym? *Można wybrać kilka odpowiedzi.*

- ☐ Pomoc materialna
- ☐ Wykonywanie ciężkich prac domowych
- ☐ Dostarczanie gotowych obiadów do miejsca zamieszkania
- ☐ Prowadzenie aktywizacji społecznej osób starszych, w tym edukacyjnej kulturalnej, sportowej, turystycznej, rekreacyjnej
- ☐ Usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne
- ☐ Doradztwo i załatwianie spraw urzędowych
- ☐ Wykonywanie wszystkich prac domowych
- ☐ Wsparcie emocjonalne
- ☐ Programy zdrowotne
- ☐ Pobyt seniora w domu dziennego pobytu (8-godzinny pobyt od poniedziałku do piątku w placówce zapewniającej posiłki, zajęcia, rehabilitację ruchową, opiekę pielęgniarstwa, miejsce do wypoczynku, towarzystwo innych seniorów)
- ☐ Możliwość uczestnictwa w klubie seniora
- ☐ Uczestnictwo w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych
- ☐ Inne, jakie?.....

OPIEKA ZDROWOTNA

9. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ Długie oczekiwania w kolejce

- ☐ Długi okres oczekiwania na usługi medyczne (odległe terminy wizyt)
- ☐ Krótkie godziny przyjęć
- ☐ Mała liczba lekarzy specjalistów
- ☐ Ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych
- ☐ Inne (jakie?)

EDUKACJA

10. Jak ocenia Pan/Pani infrastrukturę edukacyjną w gminie?

- a) bardzo dobrze b) dobrze c) ani dobrze, ani źle d) źle

11. Czy ilość żłobków/przedszkoli/szkół w gminie jest wystarczająca?

- a) tak b) nie c) nie wiem

12. Czy oferta edukacyjna jest przystosowana do osób niepełnosprawnych?

- a) tak b) nie c) nie wiem

13. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ Niedostateczny dostęp do placówek wychowania przedszkolnego
- ☐ Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki
- ☐ Niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne
- ☐ Brak żłobków
- ☐ Brak stołówek szkolnych
- ☐ Niedostateczna oferta zajęć pozalekcyjnych
- ☐ Inne (jakie?)

SPORT I KULTURA

14. Czy na terenie gminy jest wystarczająca liczba obiektów rekreacyjnych i sportowych?

- a) tak b) nie c) nie wiem

15. Czy w gminie organizowane są imprezy/wydarzenia o charakterze kulturalnym?

- a) tak b) nie c) nie wiem

16. Czy w gminie jest wystarczająca liczba obiektów obsługujących imprezy/wydarzenia kulturalne?

- a) tak b) nie c) nie wiem

17. Czy organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje, itp.) angażują się społecznie, np. udzielając pomocy potrzebującym lub organizując wydarzenia sportowe i kulturalne?

a) tak

b) nie

c) nie wiem

18. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy? *prosimy o zaznaczenie (X) 3 wybranych odpowiedzi*

- ☐ Brak organizacji pozarządowych inspirujących działalność kulturalną i sportową
- ☐ Niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic – brak systematycznych działań
- ☐ Nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu
- ☐ Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży
- ☐ Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych
- ☐ Brak oferty zajęć sportowych dla osób dorosłych
- ☐ Inne (jakie?)

19. Poniżej są wymienione zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie gminy. Proszę używając skali od 1 do 10 ocenić, na ile ważne są poszczególne zadania przez wpisanie jednej z cyfr ze skali w kolumnie po prawej stronie za każdym zadaniem.

1-----2-----3-----4-----5-----6-----7-----8-----9-----10

mало ważne

bardzo ważne

1.	Utworzenie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy dla osób bezrobotnych	
2.	Utworzenie punktu pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych	
3.	Utworzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej	
4.	Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	
5.	Mieszkania chronione, lokale socjalne	
6.	Usługi opiekuńcze dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych	
7.	Stworzenie sieci pomocy sąsiedzkiej	
8.	Założenie grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych	
9.	Założenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	
10.	Organizacja miejsc zakwaterowania dla sprawców przemocy	

11.	Założenie wolontariatu	
12.	Organizowanie kursów i szkoleń dla osób poszukujących pracy	
13.	Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów	
14.	Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych	
15.	Stypendia dla dzieci z ubogich rodzin	
16.	Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach	
17.	Wydłużenie czasu pracy przedszkoli	
18.	Poszerzenie oferty o oddział żłobkowy	
19.	Zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie placówek oświatowych	
20.	Edukacja rodzin	
21.	Pozyskiwanie środków unijnych na kwestie społeczne	
22.	Wykorzystanie budynków gminy na nowe inwestycje społeczne	
23.	Zwiększenie ilości imprez sportowych i kulturalnych	
24.	Działania na rzecz aktywizacji społeczności gminy/wsi	
25.	Zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę	
26.	Szersza oferta pożytecznego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	
27.	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	

Jeśli według Pana/Pani pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu:.....

Jeśli według Pana/Pani warto podjąć inne zadania, inicjatywy na rzecz integracji społecznej mieszkańców, które nie zostały wcześniej wymienione w ankiecie, to proszę wymienić poniżej

DZIĘKUJEMY!

Wykaz skrótów

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GSRPS – Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych

GUS – Główny Urząd Statystyczny

JST – jednostka samorządu terytorialnego

KS – Klub sportowy

MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

NGO – ang. *Non-Governmental Organization* – organizacja pozarządowa

NZOZ – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy

DD Senior-Wigor – Dzienny Dom Senior-Wigor

BPGiM – Biblioteka Publiczna Gminy i Miasta

DK „Sokół” – Dom Kultury „Sokół”

CIS – Centrum Integracji Społecznej

Spis wykresów i tabel

<i>Wykres 1. Udział respondentów ankiety w podziale na płeć. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>10</i>
<i>Wykres 2. Udział respondentów wg wieku. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>10</i>
<i>Wykres 3. Podział respondentów wg statusu zawodowego. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>101</i>
<i>Wykres 4. Podział respondentów wg poziomu wykształcenia. Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet.</i>	<i>11</i>
<i>Wykres 5. Przedsiębiorstwa z terenu gminy Strzyżów (rok 2019). Podział według rodzajów działalności PKD 2007. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/.....</i>	<i>13</i>
<i>Wykres 6. Liczba mieszkańców miasta Strzyżów w latach 2017–2019 w podziale na płeć oraz ogółem. Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Strzyżowie.</i>	<i>15</i>
<i>Wykres 7. Ruch naturalny ludności w gminie Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Strzyżowie.</i>	<i>15</i>
<i>Wykres 8. Migracje ludności na terenie gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Strzyżowie.....</i>	<i>16</i>
<i>Wykres 9. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezrobocia w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....</i>	<i>44</i>
<i>Wykres 10. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.</i>	<i>45</i>
<i>Wykres 11. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu niepełnosprawności w latach 2017–2019. Źródło: MGOPS w Strzyżowie.</i>	<i>45</i>
<i>Wykres 12. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu ubóstwa w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....</i>	<i>46</i>

Wykres 13. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezdomności w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....	47
Wykres 14. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.	47
Wykres 15. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.	48
Wykres 16. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu sytuacji kryzysowej w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....	49
Wykres 17. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu zdarzenia losowego w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....	49
Wykres 18. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu trudności adaptacyjnych po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.	50
Wykres 19. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu alkoholizmu w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....	50
Wykres 20. Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z powodu przemocy domowej w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....	51
Wykres 21. Liczba wypełnionych formularzy Niebieska Karta wszczynających procedurę w latach 2017–2019. Źródło: Dane MGOPS w Strzyżowie.....	52
Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej – wskaźniki. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/	14
Tabela 2. Stan ludności gminy Strzyżów. Źródło: dane Urzędu Miejskiego w Strzyżowie.	14
Tabela 3. Zasoby mieszkaniowe w gminie Strzyżów. Źródło: dane GUS https://bdl.stat.gov.pl/	17
Tabela 4. Liczba wydanych orzeczeń dla uczniów z gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzyżowie.....	21

Tabela 5. Porady medyczne udzielone mieszkańcom gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: opracowano na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Rzeszowie.	23
Tabela 6. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.	24
Tabela 7. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.	25
Tabela 8. Wydatki na pomoc społeczną w latach 2017–2019 w zł. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.	25
Tabela 9. Liczba rodzin objętych pracą socjalną ogółem w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....	26
Tabela 10. Świadczenia rodzinne w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.	26
Tabela 11. Świadczenia wychowawcze 500+ wypłacane w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....	27
Tabela 12. Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.	27
Tabela 13. Świadczenia przyznane w zakresie realizacji programów wieloletnich „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz „Posilek w szkole i w domu”. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.	27
Tabela 14. Świadczenia przyznane w ramach programu wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....	28
Tabela 15. Liczba przestępstw zaistniałych na terenie gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie.	37
Tabela 16. Osoby zatrzymane i doprowadzone do wytrzeźwienia z Gminy Strzyżów. Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie.....	37
Tabela 17. Zdarzenia drogowe w gminie Strzyżów. Źródło: dane Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie.	38
Tabela 18. Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2017–2019. Źródło: dane MGOPS w Strzyżowie.....	43

<i>Tabela 19. Bezrobocie rejestrowane w gminie Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: sprawozdania z działalności MGOPS.....</i>	<i>44</i>
<i>Tabela 20. Stopa bezrobocia w powiecie strzyżowskim, województwie podkarpackim oraz kraju w latach 2017–2019. Źródło: GUS https://bdl.stat.gov.pl/.....</i>	<i>44</i>
<i>Tabela 21. Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla mieszkańców gminy Strzyżów w latach 2017–2019. Źródło: PCPR w Strzyżowie.</i>	<i>46</i>
<i>Tabela 22. Opieka nad dzieckiem i rodziną. Źródło: PCPR w Strzyżowie.</i>	<i>48</i>
 <i>Rysunek 1. Umiejscowienie gminy Strzyżów w powiecie strzyżowskim w województwie podkarpackim. Źródło: https://www.gminy.pl.....</i>	 <i>12</i>